

MAGYAR MOLNÁR

a magyar malomipar érdekeinek szakközlönye

az Országos Magyar Malom-Egyesület hivatalos lapja

Megjelenik hétenként vasárnap	Előfizetési ára: évenként 10 ft., félreve 5 ft. Hirdetések árszabály szerint.	Szerkesztőség és Václakbíróság: Budapest V., Erzsébet-ter 19.
----------------------------------	---	--

BUDAPEST, 1891. MÁJUS HÓ 31.

UNGARISCHER MÜLLER

Zeitschrift für die Interessen der ungarischen Mühlenindustrie

offizielles Organ des Ung. Landes-Mühlen-Verbandes

Erscheint wöchentlich Sonntag	Pränumerationspreis: ganzzählig fl. 10, halbjährig fl. 5. Inserate nach Tarif.	Redaktion und Administration: Budapest V., Elisabethplatz 19.
----------------------------------	--	--

BUDAPEST, 31. MAI 1891.

TARTALOM: Egyesületi közlemények. — A modern malomipar. II. — Környezetvédelem. — Költőfelhív. — Keresztelvény és forgalom. — Statisztika. — Gazdasági közlemények. — Közlekedés és társalgás. — Üzleti tudósítások. — Hírdetések.

INHALT: Verbandsnachrichten. — Moderne Müllerei. II. — Legislationswesen. — Verneinliches. — Handel und Verkehr. — Statistik. — Landwirtschaftliches. — Verkehrs- und Tarifwesen. — Marktberichte. — Inserate.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

Az Országos Magyar Malomegyesület igazgató-választómánya I. hó 30-án *Freisülter* Nándor alelnök ur előnkéte alatt megtartott ülésében az egyesületi elnök *Burchard* Konrád főrendiházi tag ur csak az ülés közben jelenhetett meg) folytatódáson tárgyalta a lisztelőállásban a számok redukciójára vonatkozó egyezmény ügyét. Mintán valamennyi budapesti malom és a kiválóbb vidéki malomok elvi hozzájárulásukat a számban forgó conventiótervezethez kijelentették és az egyezménynek csak néhány mellékes határozata adott alkalmat megjegyzésekre, az egyezményt pontonként újra áttárgyalták és szövegét végleg megállapították. A tanácskozás most már valamennyi képviselt malomnak végleges hozzájárulását eredményezte azon meggyőzéshez, hogy 1891 azeptember 1-től fogva nem több mint kilencez fajta liszt állítassék elő és hozzátartassék forgalomba.

Ezzel az egyezménynek kapcsolatában, melynek folyó évi június 8-án kell aláírnia, tanácskozás tárgyát képeztek még egy tőzdeszerű lisztgyártás módosítai is, és egy bizottság (melynek tagjai: *Freisülter* Nándor alelnök ur, *Zwickler*, *Rieger*, *Mayer* igazurak és *Huggenmacher* Róbert ur, póttagjai: *Lang*, *Bocher* és *Hafner* ig. urak) azzal lett megbízva, hogy egy szabályzatot dolgozzon ki a lisztgyártás előállításának módjára nézve, mely aztán a tőzdeszerűknek reformjárnak alapját is lesz hivatalu szolgálni.

Ezen fontos kérdések felett a tanácskozásokat legközelebb folytatják.

A modern malomipar.

II.

(Folytatás.)

A malomépület ne csak malmászati czeloknak feleljen meg, de a biztosítási társaságok kissé túlszigorú követeléseinek is tnyen eleget és azonkívül tűz elleni óvintézkedésekkel is kell bírnia, mit ugyan most a biztosítási társaságok még nem irnak elő. A gép- és káznál, ha csak lehet, egymástól távol és a malomépületen kívül álljanak. Ha ez azonban lehetetlen, úgy e körül-

VERBANDSNACHRICHTEN.

Der Directions-Ausschuss des Ungarischen

Landes-Mühlen-Verbandes berlián in der am 30. d. M. unter Vorsitz des Herrn Vicepräsidenten Ferdinand *Freisülter* abgehaltenen Sitzung (der Herr Verbandspräsident, Magnathausmarschall Conrad *Burchard* konnte erst während der Sitzung erscheinend) fortsetzungsweise die Conventions-Angelegenheit betreffend die Nummern-Reduction in der Mehlerzeugung. Nachdem seitens sämtlicher Verbandsmitglieder und der hervorragenden Provinz-Mühlen die principiële Zustimmung zu dem vorliegenden Conventionsentwurf erklärt wurde, und nur mehrere nebensächliche Bestimmungen der Convention zu Bemerkungen Anlass boten, wurde die Convention neuerdings punctweise durchberathen und der Text derselben endgiltig festgesetzt. Die Berathung ergab nımher den definitiven Beitritt aller vertretenen Mühlen zu der Vereinbarung, dass ab 1. September 1891 nicht mehr als neun Sorten Mehl erzeugt und in den Handel gebracht werden dürfen.

Im Anschlusse an diese Convention, welche bis 8. Juni I. J. unterschrieben werden soll, wurden die Modalitäten einer börsenmässigen Mehlyprüfung herathen und ein Specialcomité (bestehend aus den Herren Vicepräsident *Freisülter*, Dir. *Zwickler*, *Rieger*, Dir. *Mayer* und Herrn *Rob. Huggenmacher* und den Ersatzmitgliedern Dir. *Lang*, *Bocher* und *Hafner*) damit betraut, ein Regulativ über die Art und Weise der Erstellung der Mehlytypen auszuarbeiten, welches dann auch zur Grundlague der Reform der Börse-Usancen zu dienen haben wird.

Die Berathungen über diese wichtigen Fragen werden demnächst fortgesetzt.

Moderne Müllerei.

II.

(Fortsetzung.)

Das Mühlegebäude soll nicht nur für Mühlenzwecke geeignet sein, sondern auch den etwas vexatorischen Anforderungen der Assurancz-Gesellschaften genügen, und überdies Vorkehrungen gegen Feuersgefahr enthalten, was die Assurancz zwar momentan noch nicht vorschreibt. Das Maschinen- und Kesselhause sollen, wögmöglich, von einander getrennt und ausserhalb des

mény, ha megfelelő válaszfalakat emelünk, a biztosítási díjtétel növekedését nem vonja ugyan maga után, de a raktárak, elevatorok és szállítószalagok stb. elhelyezését könnyesen módosítja.

A gabona- s az őrlmény-raktárak — az újabb amerikai reformterveknek megfelelően — a malomépületek tíz lábnyi távolában legyenek, a végbél, hogy az e raktárakról ártólagos biztosítási díjtétel egy külső s sokkal olcsóbb tartás szerint határozhatóság meg. E két helyiség közötti közlekedés vagy kis lyukon, vagy könnyű nyílt folyosókon át történjék, mely folyosóknak azonban két végükön kettős vasajtóknak vagy vassal bevont faajtóknak kell végződnök. Ezen, egymással tíz lábnyi hosszú folyosóval összekötött épületek közül, az egymásra néző oldalakon csak az egyik lehet ablakkal ellátva. Ha a raktárak a malomépületen kívül nem építhetők, akkor a tetőnél magasabb válaszfalakat kell emelünk.

A legelőszokzerűen laposnak vagy gyenge écsessel s tűzőlő anyagokból építendő, mert a jelenlegi tetőszerkezet valóságos feszka a tűznek honnan az rendszeren a szomszéd házak tetőjére csap át. Oly esetben, midőn a raktárakat a malomépülettől csak fal választja el, a válaszfalnak csak szűk átfolyási lyukakat nyíthatunk s ezekhez is a biztosító-társulat beengedése szükséges. Ezen átfolyási nyílások lehetőleg padlózathoz közel legyenek.

Az egyes épületek közötti közlekedést, mint fennebb említettük, könnyű nyílt folyosók közvetítik, ha kílőnben a biztosítási társulat követelményét egyáltalán teljesíteték. A malomépületnek mindenekelőtt tágasnak kell lennie s legalább 5 emelettel kell bírnia, melynek minimális magassága 4 m., a padlásnak pedig, az ott elhelyezendő elevatorfejek miatt, körülbelül kétszer oly magasnak kell lennie. A padozatot 3" (75 mm.) vastagságú deszkák alkotják, melyek egymástól középtől középig 2,75 mm. távolban levő erős tartókon nyugszanak. Erre jön csak a talpalonkőpáni padozat, mely 1" (25 mm.) vastagságú deszkákkal áll s ha nem is az egész épületnek, de legalább azon emeletnek, melyen a hengereknek vannak, ily padozattal kell bírnia. E berendezés sokkal előnyösebb bármely más berendezésnél, miután a tűznek jobban ellentáll s emellego a tűz könnyebben oltható. A malomépület falai lehetőleg erősek, vastagok legyenek, hogy az épület minden oldalán a pillérek között széles és magas ablaknyílásokkal lehessen lágnyi. A helyes malomépítésnek egy főfeltetele az is, hogy a munkások életbiztonsága czéjből, a gépek kezelésére s az őrlményeknek a gyárból való eltávolítására lehetőleg nagy tér álljon rendelkezésre.

A villamos világítás a modern s helyes malomberendezés teljességéhez nagy mértékben hozzájárul, miután a tűzveszélyt, ha jó felszerelésről (vezetéről) gondoskodunk, a gáz- (légszusz)-világításnál szemben nagyon csökkent.

A biztosító-társulatok azt állítják, hogy a malom-biztosításnál sokat vesztenek, ha ez így van, ugy csak maguk okai annak: majd ezen, majd azon új gép miatt díjtételeiket időről-időre felelmek, de azt, hogy egy gépre költenél többet telrának vagy valamely raktárt túlhalmoznak, elnézik s a malomban észlelt rend- vagy tisztasághányt kílőn díjtétellel nem ostromozzák, úgy-szinten elegendő viláosság hiánya s a nyílt lánggal égő lámpák miatt fel nem szólalnak s ön mindamellett azon véleményem vagyok, hogy a legújabb malom egésze e három okra vezethető vissza.

E tárgyról kissé részletesebben szóltam, miután egyrészt a malom egyoldaló intézkedései még meg nem oldják, másrészeről azonban ugy a munkások jóléte s

Mühlgebäude stehen. Wenn das absolut unmöglich wäre, erhöht dieser Umstand doch nicht die Assurances-Prämie, wenn Vorsorge getroffen ist, dass entsprechende Scheide-wände aufgeführt wurden, doch beeinflussen sie in der Regel die Anlage der Magazine, Elevatoren, Transportvorrichtungen etc. Die Getreide-Speicher und die Magazine für fertige Mahlprodukte sollen — im Einklange mit den neueren amerikanischen Reformbestrebungen — durch einen Zwischenraum von 10 Fuss von dem eigentlichen Mühlgebäude geschieden sein, damit diese Magazine mit einer separaten, weit billigeren Prämie taxirt werden können. Die Verbindung beider Räumlichkeiten erfolgt entweder durch eine kleine Austrittsöffnung oder durch leichte, offene Gänge, welche aber an beiden Enden doppelte Eichtüren oder mit Eisen überzogene Holzthüren haben müssen. Nur eines der beiden, auf diesen 10 Fuss breiten Gang mündenden Gebäuden darf Fenster haben. Wenn die Magazine nicht getrennt vom Mühlengebäude aufgeführt werden können, muss die Scheidemauer bis über's Dach hinaus geführt werden, welches am besten flach anzulegen ist, aus feuerbeständigem Materiale, denn die bisherigen Mühlendächer erweisen sich als der eigentliche Herd, von wo das Feuer gewöhnlich auf die anderen Gebäude überspringt. In solchen Fällen, wo die Magazine von dem eigentlichen Mühlgebäude nur durch eine Zwischenwand geschieden sind, dürfen in diesen nur kleine Durchlassöffnungen angebracht werden, zwischen der Mühle und dem Speicher oder zwischen der Mühle und der Kopperi, welche Öffnungen der Guttheisung seitens der Assurances bedürfen. Solche Durchgangslöcher sollen möglichst nahe dem Fussboden sein.

Die Communication zwischen den einzelnen Gebäuden wird, wie oben erwähnt, durch leichte offene Gänge erzielt, wenn sonst den Anforderungen der Assurances-Gesellschaft Genüge geleistet ist. Das Mühlgebäude soll vor allen Dingen geräumig sein, fünf Etagen hoch, jedes Stockwerk zumindest 4 m. hoch, der Dachraum etwa doppelt so hoch, wegen Unterbringung der Elevatorköpfe. Der Fussboden sei gediebt mit 3" (75 mm.) Flosen, auf kräftigen Trägern oder Polsterhölzern gelagert, circa 2,75 m. von Mittel zu Mittel. Auf diese Balken kommt diagonal gelegt die eigentliche Diehung von 1"-igen Brettern, wenigstens für den Weizenstübchen, wenn nicht für das ganze Gebäude. Diese Anordnung ist bei Weitem jeder anderen vorzuziehen, da sie dem ausbrechenden Feuer besseren Widerstand leistet, daher leichter zu löschen ist. Das Mühlgebäude sei möglichst kräftig konstruirt, so dass recht hohe und weite Fenster zwischen den Pfeilern angebracht werden können, wo möglich auf allen Seiten des Gebäudes. Von grösster Wichtigkeit ist, dass genügende Bodenfläche vorhanden sei zur Bedienung der Maschinen und zur Entfemung der Mahlprodukte aus der Mühle, ohne Gefährdung von Leib und Leben der Arbeiter. Die elektrische Beleuchtung ist eine moderne, höchst wichtige Ergänzung einer jeden Mühlenanlage, da sie, die entsprechende Montirung vorausgesetzt, der Gasbeleuchtung gegenüber die Feuersgefahr bedeutend verringert. Jede Mühle sollte mit automatischen Löscheinrichtungen und anderen Feuerlösch-Requisiten versehen sein.

Die Assurances-Gesellschaften behaupten, dass sie viel am Mühlengeschäfte verlieren; wenn dem so ist, dann sind sie selbst Schuld daran: sie erhöhen von Zeit zu Zeit ihre Prämienätze, soviel für die eine und soviel für die andere Maschinengattung, stellen aber nie einen speziellen Satz auf für überladene Maschinen oder überhäufte

egészségére, mint a malomtulajdonos évi bevételére jelentékenyen behat.

A gabona raktározása.

A gabonát jelenleg leginkább *silos*-kban raktározzák be s nem is tudnék ellenük kifogást emelni. A *silos*-k minden valószínűség szerint Skótzországban építettek először, miután itt magas hengeralakú kazánokat már régóta alkalmaztak. E rendszer azonban tudomány tökéletesedését csak Észak-Amerikában nyerte el. Az első *silos*-t Angliában, Liverpoolban az ottani Grain Storage Company (gabonaraktározó-társulat) építette, mely berendezés kitűnőnek bizonyult, egyedül hátránya azonban az volt, hogy a nehezebb, tehát jobb minőségű gabona a vastartályú fenékén, míg a könnyebb, tehát csekélyebb minőségű gabona fölül maradt, úgy hogy hű mintát nem lehetett nyerni, a felsőbb réteg mindig könnyebb lévén. Ezen a bajon a Sprague-féle s Henderson-féle (egymással nagyban megegyező) berendezés segítette, mely áll egy felső nyílásból a könnyebb gabona kiürítésére s egy alsóbb levezető csőből az edény alján a nehezebb gabona kiürítésére, a mi sokkal egyenletesebb keveréket adott, miert is ezen eljárást a *silok*nál most már általánosan alkalmazzák. Csak egyteleneleg súlyosabb hátsér fordult elő Angolországban a *silok* alkalmazása mellett, melyet a *siloban* felraktározott gabona óriási súlya okozott. A *silok*ba való beraktározás csak csekély költségekkel jár, miert is kivált angol viszonyok közt nagyon ajánlatos. Miután az emelő-és továbbító-készülékek ritkán működnek egyidejűleg és folyton, ilyen raktározási telepek csak kevés emberi munkát igényelnek s azonkívül az egyik tartályból a másikba való gyakori áttöltés által, mely alkalommal a főelevelet alatti szivókészülék is igénybe vevetik, a gabonának alapos tisztítását s keverését teszi lehetővé. Különböző ömnikókészülékek, melyek mérés-és mészáló-szerkezettel bírnak, keverik a gabonát a kívánt összetételben őrés előtt, ezeknek munkáját nem tartom azonban elég pontosnak s az ömnikókészüléknek előnyös adok. Ha több különböző gabonafajtát akarunk összekeverni, rendszeren a következő eljárást követjük: az illető három, négy vagy több tartályból a gabona egy részét az úgynevezett keverő-szilokba töltjük s ez utóbbiakból egy bizonyos mennyiséget egy közös edénybe eresztünk, mely innen egyenesen a malomba folyik. Némely nagyobb *siló*-telepnek a keverő-szerkezeteket a *siló*-lok alatt elhelyezett szállító csatlakozásokkal helyettesítik; ezen berendezés mellett a gabona keverése pontosabb s épp oly megbízható s a mellett sokkal olcsóbb s egyszerűbb, miert is az előbbi berendezésnél határozottan előnyösebb.

A gabona tisztításáról kissé részletesebben szól, mert Angliában sok indiai s orosz búzát őrölnék, mely fajták tudvaleg sok tisztatlanságot tartalmaznak s mert az Angliában — mint azt Carter úr tapasztalatai nyomán konstataitla — már majdnem általánosan szokásos.

A gabona helybeli alapos tisztítása egyik feltétele az észszerű malomiparunk, ha a gabonát a rája tapadt piszkolt és a kőzse, kőszakarva vagy akaratlanul bekövezt portól s egyéb tisztatlanságoktól *örítés előtt* meg nem szabadítjuk, akkor ezek nagyobb része a liszthe kerül, honnét őket ki nem választjuk, őrés előtt tehát okvetlenül a trierőket s a többi különféle kiválasztó-épeket kell alkalmaznunk. E gépek lényegükben különbözően lyukatott bádöglemezekből állanak, mely lemezek a kisebb gabonaszemeket átöcsöktetik, míg a durvább tisztatlanságok a lemezekben maradnak, honnét aztán a gep-

Magazine, noch auch eine Extragebühr für Unordnung oder Mangel an Feinheitlich in der Mühle, ohne einen Extrazuschlag für Mangel an Licht bei Tag und offen brennenden Flammen bei Nacht und doch bin ich der festen Ueberzeugung, dass mehr Mühlenbrände diesen 3 Ursachen zuschreiben sind, als allen anderen zusammen genommen. Ich habe mich über diesen Gegenstand etwas mehr ausgelassen, weil er nicht durch einseitiges Eingreifen des Mühl-Inspectors behoben werden kann und weil er eben sowohl die Gesundheit und das Wohlsein der Arbeiter, als auch die Jahres-Bilanz des Mühlbesitzers wesentlich beeinflusst.

Getreide-Speicherung

Das Getreide wird jetzt vorzugsweise in *Silos* gelagert und ich würde auch nichts, was gegen *Silos* angewendet werden könnte, diese sind offenbar schottischen Ursprungs, wo hohe cylinderförmige Kessel schon vor langer Zeit im Gebrauche waren, seine wissenschaftliche Erweiterung erhielt dieses System jedoch erst in Amerika. Hier in England wurde die erste complete *Silo*-Anlage in Liverpool durch die dortige Grain Storage Company (Getreidespeicher-Gesellschaft) eingerichtet, und bewährte sich sehr gut, obwohl man anfangs viel mit dem Umstände zu kämpfen hatte, dassen von schweren, daher bessere Getreide sich beim Einschütten zumeist am Boden des Gefässes ansammelte, während das leichtere, daher minderwerthige Getreide obenauf lagerte, so dass man nicht nach Muster verkaufen konnte, weil die oberen Schichten geringer in Qualität waren, diesem Uebelstande halfen die Sprague'sche und die Henderson'sche ziemlich identische Vorrichtung ob, bestehend in einem oberen Ablauf für das leichtere Getreide und einem Ablauf am Boden des Gefässes für das schwerere, was eine gleichförmige Mischung ergab und nun fast allgemein genommen ist. Nur ein einziger, ernstlicher Unfall war in England zu verzeichnen, verursacht durch das enorme Gewicht, welches in einem solchen *Silo* aufgespeichert ist. Die Aufspeicherung in *Silos* ist mit nur geringen Kosten verbunden, daher diese Art der Einlagerung sich für englische Verhältnisse ganz besonders empfiehlt. Nachdem die Aufzugs- und Transport-Vorrichtung selten gleichzeitig und continuirlich im Betriebe sind, bedingen solche Anlagen nur geringe Menschenkraft, dabei gestalten sie ein gründliches Reinigen und Mischen des Getreides durch fleissiges Umlernen von einem Kessel in den anderen bei Anwendung des Aspirators unter dem Haupt-Elevator. Verschiedene automatische Mischvorrichtungen, manche mit Mess- und Wägevorrichtungen, bereiten das Getreide zum Vermahlen vor, doch halte ich deren Arbeit nicht für präzise genug und ziehe automatische Wägen vor. Das gewöhnliche Vorgehen zum Mischen mehrerer Getreidesorten ist folgendes: man lässt von den betreffenden drei, vier oder mehreren *Caissons* die kleinen, sogenannten „Misch-*Silos*“ anfüllen und zieht dann von diesen ein gewisses Quantum in einen gemeinsamen Behälter ab. In manchen grösseren *Silo*-Anlagen würden diese „Misch-*Silos* oder Mischkäten“ durch transportable, unter den Hauptsilos angebrachte Waagen ersetzt; diese Anordnung ermöglicht ein verlässliches, genaues Mischen des Getreides, ist dabei billiger, und einfacher, daher der ersten Anordnung entschieden vorzuziehen.

3. Ueber die Reinigung des Getreides musste Herr Carter sich etwas weitläufiger ergeben, bei dem Umstande, dass man in England viel indischen und russi-

alsó nyílását kiürittettek. Ha jó s helyes őrlest akarunk elérni, a gabonát osztályozni, azaz a kisebb gabonaszemeket a nagyobbaktól elválasztanunk kell, mert ezek különben, élettelenül darálva a nagyobb szemek között maradnának, illetőleg a hengerezékekbe való darálás alkalmával közöttük lehullanának.

E munkát a tarar-építők végzik. Az angol s francia őrlesi rendszer itt válik el csak a tisztán magyar őrleéstől, mert is Carter ér előadásának a gabona mosásáról s utólagos szállításáról szóló részét megelőzőik, röviden említen csak, hogy a gabonacsírgón s a víznek folytonos hozzáférése mellett mosatik s a szárítást szórógépeken, vekony rétegekben való kiterítés s forró levegő hozzáférése által szárítattik. Egy kis nedvesség azonban még mindig bennmarad a gabonában, mi természetesen a foszgasztók kárára törtenék, de minék ismét azon előnye van, hogy a korpa nagyobb darabokban válik el. A gabonát természetesen úgy mosás előtt, mint mosás után merlegen lemosik.

Miután azonban nálunk Magyarországon egészen más viszonyok uralkodnak s így a különböző mosó- és szárítógépek ismertetése csak elméleti haszonnal bírna, úgy Carter ér előadásának ezen részét csak kivonatossan közöljük, ellenben itt a felolvasásnál bemutatott gépeket és mintákat felsoroljuk, hogy lássák nálunk, mennyire jár egy-mással karöltve Angolországban molnár és malomépítő, mi mindenesetre mindeket fel előnyere válik. Ez azonban alkalmat nyújt nekünk, hogy azon eszmét megpendítsük, hogy mily hasznos és tanulmányos volna egy ügyes, hasznavehető új nemzedék kiképzésére, ha pl. a tiszt. Malom-egyesület, ha nem is saját helyiségeiben, de legalább a technologiai muzeum egyik termében a malomiparban előforduló nyervelemek, segédesszközök, gépek, őrlemények, malomtervek és őrlesi eljárás feltűntető rajzokat összalitva allandóan kiállítaná! kezdve a legegyszerűbb kvarczkötőt a kész köjártat, a hozzá való részekkel, a gabonát minden fajával s előjárásával és az őrles minden fokán, minden malomgépet, ha nem is természetben, de legalább nagy, részletes rajzokban ábrázolva, a szokásos származók, szájak, hevelterekig stb. s, a minő pl. az *École des Arts et Métiers* gyűjteménye Párisban. Igen sok érdekes anyag lenne még feltalálható az 1885. pesti kiállítás volt kiállításánál, melyet bizonyosan nagyon ólósón lehetne beszerezni és mely az egyes, a technologiai muzeumunk oda ajándékozott tárgyakkal meglehetősen kikészített malomipari gyűjteményt képezne tanulmányozási czélból.

Ezen kis előrés után tulajdonképeni tárgyunkat vizsgálva, álljon itten a Carter ér előadásának aljajai szolgáló gépek, minták és rajtok jegyzéke, minden bővebb leírása nélkül, csakohy az anyag bővését mutassuk.

Rajtok voltak bemutatva:

a *Victoria* ketelgép, Dell W. R. & Son részéről,

a *Liverpooli* silók,

a *Victoria* tisztítógép, Higginbottomtól,

egy négyhengeres hengerezék Hind & Lund-tól,

a Kolbi-ner tisztítógép és a Mallinson-féle szárítógép;

a Simon-féle *Reform* tisztítógép az ottani Memők-egyesület részéről;

a Turner-féle centrífuga rostalógép,

a Van Gelder-féle gabona-mosógép és a *Torwado* porgyűjtő;

a *Walthworth James* mosó- és szárítógép;

a Carter négyhengeres szőke, a Carter & Zimmermann-féle rostalógép s a Tucker James liverpooli malom terve.

schén Weizen vermahl, welcher sehr viel Unreinigkeiten beigemengt enthält, und das Waschen des Getreides, wie Herr Carter constatirt, in England fast allgemein üblich ist.

Eine möglichst gründliche Reinigung des Getreides ist die Basis einer rationalen Mülerei; werden der, dem Getreide anhaftende Schmutz und der ihm, ob absichtlich oder unabsichtlich, beigeungte Staub und die anderen Unreinigkeiten nicht vor dem Vermahlen entfernt, dann gelangen sie zum grossen Theile ins Mehl, von wo sie nie und nimmermehr entfernt werden können, die Anwendung von Trieurs und anderen Arten-Maschinen oder Separatoren, deren es mehrere Arten gibt, muss daher unbedingt dem Vermahlungs-Processe vorgehen. Ihre Wirksamkeit beruht auf der Anwendung von verschiedeartig geformten Blechen, welche die kleinen Getreidekörner durchlassen, während die gröberen Unreinigkeiten unten die Maschine verlassen. Eine zweite Vorrichtung für ein richtiges Verfahren ist das Gradiren: oder Sortiren des Getreides, d. h. das Ausscheiden der kleineren Körner von den grösseren, welche separat vermahlen werden, weil sie sonst ungenügend geschrotet zwischen den grösseren Körnern liegen bleiben, resp. beim Schroten auf Walzen zwischen durchfallen würden. Diese Arbeiten besorgen die Tarare. Hier tritt die Scheidung der englischen, französischen etc. Vermahlung von der rein ungarischen Vermahlung ein, daher Herr Carter an dieser Stelle das Waschen und nachherige Trocknen des Getreides eingehend bespricht, was wir aber übergehen und nur kurz erwähnen, dass das Waschen auf Schnecken unter fortwährendem Wasserfluss erfolgt, während das nasse Getreide durch Ausbreiten in dünne Lage, durch Schleudermaschinen oder Emblasen heisser Luft getrocknet wird. Etwas Feuchtigkeit verbleibt immer im Getreide, und wird dann seitens des Consumenten als Mehl bezahlt, hat aber den Vortheil, dass sich die Kleie in grösseren Stücken auflöst. Vor und nach dem Waschen wird das Getreide selbstverständlich gewogen.

Nachdem jedoch bei uns ganz andere Verhältnisse vorliegen und die Kenntniss der verschiedenen vorgeführten Wasch- und Trocken-Maschinen somit nur theoretischen Werth hat, wollen wir dieses Capitel nur auszugweise behandeln, dagegen hier, bei der Vorlesung gezeigten Maschinen und Modelle aufzählen, um so zeigen, wie sehr in England Müller und Mühlenbauer Hand in Hand gehen, wohl zum Vortheile aller dabei Interessirten. Doch gibt uns dies Anlass eine Idee anzugeben: wie lehrreich und nützlich für die Heranbildung eines tüchtigen Nachwuchses wäre es, wenn der löbl. Mühlenverband — wenn nicht in seinen eigenen Localitäten — so doch wenigstens in einem Localie des technologischen Museums eine ständige Zusammenstellung aller in der Mülerei vorkommenden Rohmaterialien, Hilfswerkzeuge, Apparate, Maschinen, Mahlprodukte, Mühlenpläne und Diagramme anlegen würde: vom einfachsten Quarzsteine bis zum fertigen Malgange mit allen zugehörigen Theilen, das Getreide in allen seinen Arten und Abarten und in allenseinen Vermahlungsstadien, alle Mühlenmaschinen, wenn nicht in natura, so doch in grossen, ausführlichen Zeichnungen, alle gebräuchlichen Werkzeuge, Gurten, Riemten etc. etc.

Es dürfte noch so manches werthvolle Material von der 1885. Ausstellung bei den einzelnen Ausstellern vorhanden sein, welches man gewiss bilig erwerben könnte; dieses könnte — mit dem, dem technol. Gewerbe-Museum eventuell Geschenken — die Basis eines mülhentechnischen Special-Museums bilden.

Gépek vagy minták:

varrás nélküli pillízó szövet, Blackmore & Co. részéről;

egy malomkő minden hozzávalójával; drót- és selyem-szövet és egyes kódarabok;

egy rovátkölt henger Dell & Son részéről;
több ereszt Higginbottom & Co. részéről és
egy dara-gyűjtemény, melyek még a régi rendszer szerint lettek tisztítva, egy marseilli cég részéről.

Eredetileg a darák tisztítása nem állt egyébből, mint egy ügyes molnár néhai ügyes kémzsolatából kézi szítával, ki azután a felül összegyűlt könnyebb fajokat az alsó durvábbaktól kézzel választotta el, de idővel a darák tisztításának mindig több fontosságot tulajdonítottak és a legkülönbözőbb kísérletek tettek a munka egyszerűtésére; sokkal nagyobb mértékben, mint a malomipar bármely más ágában, hisz a hengerlés maga is azon törekvésnek köszönheti létét, hogy a darát jobban tisztítsák meg a korpától, de e módnál ajánlja szóla a sima hengerekre való feloldás előtt a darákat jól megtisztítani, mert nézete szerint még a sima hengerek is, forgási gyorsaságuk különbsége miatt horzsolják a korpát.

Mintán »Reform«, »Victoria«, »Koh-i-nor« és »Omega« gépeket behatólag és részrehajlatlanul mutatta be és beszélt meg, de nem emlékszik meg a síkszítákról, nehány észrevételt tesz a darák tisztításáról.

A tisztítási anyagot lehetőleg egyenlő vastag rétegekben ajánlja a szításhoz bevezetni. Azon elvet, hogy ha különösen az első derceket és darákat alaposan tisztítjuk, hogy akkor a későbbi termények is tiszták lesznek, hamisnak tartja és azt kívánja, hogy minden egyes feloldás után egy tisztítás következék, még pedig az őrlés minden fokozatában, hogy a tiszta darák a vörösektől tökéletesen elválasztassanak. A daraszítóióban t. i. egy keverék van, mely csekély mennyiségű már tisztított darából áll, mely legkönnyebben megy át a szítán, de melynek főiatalma nagyobb mennyiségű, különböző nagyságu, osztályozatlan korpás dara, melynek tisztítása okozza a legnagyobb fáradságot, különösen a gép túlterhelésénél, végre talánuk ezen keverékben bizonyos mennyiségű átcsapatokat.

Ha most ezen különböző közeptermékeket osztályozatlanul és közvetlenül adjuk be a tisztítóba, lehetetlen, hogy ez az összes tisztításianyagot kibúzza, feltétlenül szükséges tehát őket mindenekelőtt nagyság és súly szerint osztályozni, még pedig lehetőleg sok fokozatban, úgy hogy eredményül teljesen tiszta darákat a selyem-szöveten át, közeptermékeket, melyek a sima hengerekre jönnek és tiszta átcsapatokat nyerünk. A szokásos

Nach dieser Abschweifung wollen wir zu dem Vortrage des Herrn Carter zurückkehrend, die vorgezeigten geliehenen Maschinen und Modelle wenigstens aufzählen:

Zeichnungen:

der *Victoria* Bürstmaschine, von W. R. Dell & Sohn, der *Silos der Liverpooler Storage Company*, der *Victoria* Putzmaschine von Higginbottom & Co., eines 4 walzigen Stahls von Hird & Lund, die Koh-i-nor Putzmaschine und Mallinson's Trockenmaschine.

Simon's *Reform* Dunstputzmaschine vom Ingenieur-Vereine,

Turners Centrif.-Sichtmaschine, Van Gelder's Getreide-Maschinen und *Tornado* Staubsammler,

James Walworth Getreide- und Trockenmaschine, *Carter's* 4 Walzen-stuhl, Carter & Zimmer Sortirmaschine und der Mählenplan von James Tucker in Cardiff.

Maschinen und Modelle:

Nahtloses Beuteltuch von Blackmore & Co., Modell eines Mahlsteines mit Vorgelege, Drahtgebebe, Seidengaze und Bruchstücke von Steinen,

eine geriffelte Walze von Dell & Son, Modelle von Rohren von Higginbottom & Co. und Muster von Griesen, nach dem alten Verfahren geputzt, von M. Laudier in Marseille.

Ursprünglich bestand das Putzen der Griesse darin, dass der Müller einige geschickte Wendungen mit einer Handsiebe machte und dann mit der Hand die oben auf angesammelten geringwertigen Theile, von der unter denselben am Boden des Siehes liegenden Schichte schwerer Griesse entfernte, im Laufe der Zeit wurde jedoch dem Putzen der Griesse immer mehr Aufmerksamkeit zugewendet und die verschiedenartigsten Versuche zur Vereinfachung der Arbeit vorgenommen, mehr, als in jedem anderen Zweige der Müllerei. Ging doch selbst die Vermahlung mit Walzen von dem Bestreben aus, die Griesse gründlicher von der anhaftenden Kleie zu reinigen, doch empfiehlt Redner, die Griesse vor ihrer Auflösung auf Glatwalzen einer gründlichen Reinigung zu unterziehen, weil, seiner Ansicht nach, auch die glatten Walzen in Folge ihrer Differenz-Geschwindigkeit ein wenig schabend wirken auf die Kleie.

Nachdem er die »Reform«, »Victoria«, »Koh-i-nor« und »Omega« ebenso eingehend, wie unparteiisch vorgeführt und besprochen, dabei aber der Plänsichter gar nicht gedenkt, macht er noch einige allgemeine Bemerkungen über das Putzen der Griesse. Er empfiehlt, das Putzgut in möglichst gleichmässig dicken Schichten dem Siebe zuzuführen. Die Maxime, besonders die ersten Schrote und Griesse gründlich zu reinigen, dann sind auch die späteren Producte reiner, erklärt er für falsch und verlangt, dass auf jedes Auflösen ein Putzen folge, u. zw. in allen Stadien der Vermahlung, um die reinen Griesse von den rothen gründlich zu trennen. — Die Griesputz Maschine erhält nämlich ein Gemenge, bestehend aus bereits reinen Griesen, in geringer Menge, welche am leichtesten durch das Sieb gehen, aus einem grösseren Quantum unsortirt, kleiebehaltiger Griesse von sehr verschiedener Grösse, als Mittelproduct, deren Reinigung die grösste Mühe verursacht, besonders bei event. Ueberlastung der Maschine, und schliesslich ein gewisses Quantum reiner Ueberschläge. Wenn man nun diese Mittelproducte unsortirt und unvermittelt der Putzmaschine übergibt, kann diese unmöglich alle Verunreinigungen herausziehen, es ist daher unumgänglich

tisztítógépek nagyobb részt egyttal rostalógépek gyanánt is szolgálnak; miután azonban a szövetek, finomságuk szerint fokozódó erősebb s erősebb szeláramot igényelnek, mindegyik szítalógép azonban természetesen csak egy közepérossági légáramot kaphat, magától következik, hogy a szél a könnyebb darakat magával ragadja s a közép-nagyságúakkal összekeveri, míg a nehezebbeket, melyeknek a nagyobb szemű szöveten kellene átmenniök, nem elegendő tisztítatnak.

Azonban azt tapasztaltam, mondja Carter úr, hogy kelletténél több korpárszeceket is ragad a szél ma gával a nagyobb szemű szöveteken át, melyeket már bájos a daraból megszabadítani, míg másrészt gyakran próbál, szép tisztá korpárszecekkel a darabval mechanikailag elragadtatnak. Majdnem minden malomnak saját, eltérő tisztító berendezése van, de legtöbnyire az átesapatokat közös tisztítógepre vezetik, ami megint majdnem lehetetlen igényeket támaszt az illető géppel szemben. Ujabb szerkesztett malomok tehát tudományos elvek szerint szerkesztett tisztítógepek használnak, megelőző rostalógépekkel és porkamarákkal kapcsolatosan.

Az újabb tisztítógepek előnye tüzbiztonsági szempontból kiszámíthatatlanok.

Tapasztalásból tudom — mondja Carter úr, — hogy explozió oly sokkamaratban sohasem fordult elő, mely nagyobb térbe vagy terembe nyílt: ha tehát valamely nyílt lángból vagy más okból eredő szikra belescap, ez csak akkor gyújthat, ha a porkamara porfellege érkezik. A biztosító-társaságok attól tartanak ugyan, hogy a tisztító helyiség maga, ha porvezető csövei közvetlen a porkamarába nyílnak, valóságos nagy porkamarává válhatik, minnek lehetőségét a molnárok azonban kerekén tagadják. Ha valamely tisztító tisztítógepre akadna s innen finom poralkannak a porkamarába elragadtatnék, ezt ugyan nem egykönnyen vennék észre szemmel, de azon percben, mielőtt a finom lisztpor a tisztító helyiségben szétoszolnék, a munkások azonnal éreznék, hogy valami nincsen rendben s az explozióknak elejét vehetnék és veszik is, a mit már több ízben alkalmam volt biztosítási ügynökök előtt lebizonyítani.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Kereskedelmi tárgyalások Svájcjal. E hó 23-án ülték össze Bécsben a külügyminiszteriumban Ausztria-Magyarországot, a német birodalom és Svájc küldöttei, az utóbbi állammal kötött kereskedelmi szerződések megújítása tárgyában. Mivel Szűgyény-Marich László ő felseje személye körüli miniszter a pár hét előtt befejezett osztrák-magyar-német tárgyalások vezetésével csak külügyminiszeri osztályfőnöki minőségében megkezdett működésének folytatásául nyert ő felseje személye körüli miniszterré történt kinevezése után is kivételesen megbízatást, a Svájjal kötendő kereskedelmi szerződési tárgyalásokon a külügyminiszterium képviselőiben Glanz báró es. és kir. osztályfőnök vesz részt a tanácskozáson. A tárgyalásokat két csoportra osztják, a mennyiben mindenképp az elvi kérdéseket tisztázzák, a melyek május és június hónapokra terjednek ki s köztölegtelően teljes megyegeztést fognak eredményezni: a tarifafeltelek szabályozása pedig más találkozásra marad, melyet esetleg észre halatsziknak, azért, mert azt hiszik, hogy az április 15-én kelt új svájci tüzir. határozat addig jobban meg tudják

nothwendig, sie erst nach Grösse und Schwere zu sichten, u. zw. in möglichst viele Grade, so dass man als Resultat erhält: ganz reine Griesse durch die Seidengaze, Mittelproducte, welche dem Glattwalzenstuhle übergeben werden, und reine Uberschläge. Die meisten der üblichen Putzmaschinen dienen zugleich als Sortirmaschinen, nachdem jedoch jede Gries- resp. Gaze-Nummer der Bannung stufenweise ansteigend einen stärkeren Luftstrom benötigt, man aber doch nur einen mittleren Strom anwenden kann, müssen unbedingt die zu leichten Theile mitgerissen werden, während die zu schweren welche durch die grösseren Maschen gehen sollten, nicht energisch genug bearbeitet werden. Ich fand auch oft, dass unnothigerweise kleinere Kleintheilchen durch die letzten gröberen Blätter mitgerissen werden und nicht mehr befreit werden können, während anderseits oft reine Kleinblättchen mit den gröberen Griesen mitgerissen werden. Fast jede Mühle hat ihr eigenes Verfahren, doch werden zumeist die Uberschläge wieder einer gemeinsamen Putzmaschine zugeführt, was wieder fast unnothige Anforderungen an die Maschine stellt. Modern eingerichtete Mühlen müssen daher nach wissenschaftlichen Principien gebaute Putzmaschinen, combinirt mit Vorsichtern und Staubkammern anwenden.

Die Vortheile der neueren Putzmaschinen sind vom Standpunkte der Versicherung unbenachbar. Die Erfahrung lehrte mich, dass Explosionen nie im Windkammern vorgekommen, welche in grössere Räume führen; der Funke von einer offenen Flamme, oder aus anderen Ursachen entstanden, zündet erst, wenn er in die Staubwolke in der Staubkammer geräth. Die Assurance-Gesellschaften befürchten, dass der Putzboden, dessen Ausblasrohre direct in die Staubkammer münden, selbst zu einer grossen Staubkammer wird, was die Müller aber nicht zugeben. Wenn Mehl auf die Putzmaschine kommt, und von dieser feine Mehltheilchen in die Staubkammer mitgerissen werden, würde dies Niemand sehen; aber, in dem Momente, als fein vertheiltes Mehl im Putzraume fühlbar wird, merken die Arbeiter sofort, dass etwas nicht in Ordnung ist, und können sofort einer Explosion vorbeugen, was ich wiederholt Assurance-Gesellschaften gegenüber zu beweisen Gelegenheit hatte.

LEGISLATORISCHES.

Vertragsverhandlungen mit der Schweiz. Am 23. d. M. sind im Ministerium des Aeussern die Comissarien Oesterreich-Ungarns und Deutschlands über die Schweiz wegen Erneuerung der Handelsverträge mit letzterem Staate zusammengetreten. Da der ungarische Minister am allerhöchsten Hoflinger Herr v. Szűgyény-Marich mit der Führung der vor einigen Wochen abgeschlossenen Verhandlungen zwischen Oesterreich-Ungarn und dem Deutschen Reiche nur in Fortsetzung seiner in Eigenschaft als Sektionschef im Ministerium des Aeussern diesfalls inogonomen Wirkenszeit auch nach seiner Ernennung zum künftigen Minister am allerhöchsten Hoflinger ausnahmsweise betraut gewesen war, wird bei den Beratungen über die Vertragsverhandlungen mit der Schweiz der k. u. k. Sektionschef Freiherr v. Glanz in Vertretung des Ministers des Aeussern interveniren. Die Vertragsverhandlungen dürften in zwei Partien gesondert werden; zunächst werden die principiellen Fragen durchberathen werden, welche die Monate Mai und Juni in Anspruch nehmen und zweifelslos zu vollständiger Uebereinstimmung führen werden; die Regelung der Tarifsätze dürfte einer zweiten Zusammenkunft, die erst im Herbst stattfindet, vorbehalten bleiben. Bestimmend hierfür ist hauptsächlich der Grund, dass man die Wirkungen des neuen Schweizer Zolltarifs vom 15. April l. J. bis zum Herbst besser beurtheilen kann. Am 25. d. M. sind die Vertreter zur ersten meritorischen Sitzung zusammengetreten.

latok megtétele végett bizottságot választott. A bizottsági tárgyalások a napokban a budapesti legkívülöbbs hankintézetek képviselőinek tanácskozására követték, a kik kimondták, hogy Budapestben 500,000 forint tökélyt a bécsi Giro- und Cassenverein mintájára giro- és pénztárgyalt alapítandó, mely a törzsei felszámolást teljesíteni fogja. Egyuttal azonban elhatározták, hogy az új intézmény megfelelő szervezetele s az erre vonatkozólag a külföldi tőzsdéken gyűjtött tapasztalatok kellő értékesítése végett négy meghatalmazottat s egy tőzsdéi melléki Bécse és Berlinbe küldenek oly czéllal, hogy az ottani értéktőzsdének illető intézményeit alaposan tanulmányozzák. A budapesti áru-és értéktőzsdé a kiküldötteket a legjobb ajánlatokkal látja el.

A fümeei és trieszti szabadkötők megszüntetése. A fümeei és trieszti szabadkötőket ez év június 1-én megszüntették eddigi szabad jellegűktől s bevonják az osztrák-magyar vámterülethez. A végrehajtási módozatokat tartalmazó "örvényjavaslatot legközelebb terjesztik a parlament elé. E szerint július 1-jén túl a vámkötéses árukat berakítározás vagy feloldozás végett csak bizonyos, közigazgatási uton az osztrák kormány által egyetértőleg megállapítandó helyekre (vám-csalakozások) és azokon kívül köze- vagy magánraktárakba fognak vámmentesen becsúdnai még pedig vámhivatali ellenőrzés mellett. 2. Az e raktárakban való rakítározás és feloldozás számára könyvisétek vannak kilátásra véve. 3. A helyi jár. fejlesztesé érdekében vámmentességet és könnyítéseket fognak engedélyezni. 4. Legközelebb augusztus 1-jén megkezdődik az eddigi szabad területek formala- gán az osztrák-magyar vámterülettel, az időközi forgalmat külön intézkedésekkel fogják szabályozni. 5. Azok a külföldi vámkötéses áruk, melyek ez év július 1-én az eddigi vámterületen találhatók, meg fognak vámoltatni, de a legközelebbi kedvezményt élvező országból való származást bebizonyítottak fogják venni. A beföldi cukor, szesz, italok és sör, valamint a beföldön finomított petrolcum, a mennyiben sűrűségük a 880 fokot meg nem haladja, szinten vám alá esnek. A törvény ez év július 1-én lép életbe.

A német gabonavámok leszállítására való kiállítás képei a hét nagy eseményét, a mely bizonyára mindenütt érdeklődést fog kelteni. Már 28-án jelentették berlini tudósítások, hogy Böttcher miniszter a képviselőház tegnapi ülésén egy kijelentést tett, melyet több lap úgy fog föl, mint a gabonavámok közöttöb álló felfüggesztésének deklarációját. Ezekre következett a »Nationalzeitung«- azon híre, mely szerint a kormány vasárnap a gabonavámok tomanáki 50 márkáról 25 márkára való leszállítását el fogja határozni és határozathozatalt végett a birodalmi gyűlést néhány napra össze fogja hívni. A »Berliner Politischen Nachrichten« is bizonyosnak mondja, hogy a gabonavámok felfüggesztése nézve a határozat hozatala közöttöb áll és az eredményt haladéktalanul közzéteszik, hogy végtessenek a fennálló bizonytalanságnak és szíriál alapot teremtsenek a gabonázlet műveléteinek. Berlinben általában azt hiszik, hogy a kormány komolyan elhatározta, hogy a szövetségatlanságnál legközelebb a birodalomgyűlés egybehívását fogja indítványozni. A kormány azért tévovázik, mert a felfüggesztés iránt még mindig kételyekkel találkozók. A birodalmi gyűlést a gabonavámok ideiglenes leszállítása végett június hó folyamán biztalan összehívják. A napot még nem állapították meg. Hir szerint a vámkot legalább is felényíre fogják leszállítani. Berlin lakossága is állást foglalt a gabonavámok leszállítása mellett. Így a városi képviselőtestület ülésében Singer es elvtársai sürög indítványt terjesztettek elő, hogy kérsésk fel a birodalmi kancellár, hogy tekintettel a gabonának magas voltára, a gabonavámoknál haladéktalan felfüggesztése, illetőleg mielőbbi teljes megszüntetése iránt az intézkedéseket megtegye. A városi képviselőtestület 73 szóval 5 ellen elfogadta

Liquidationswesens dem Börsenrat Vorschläge zu erstatten. Den diesbezüglichen Comitéberathungen haben sich in den jüngsten Tagen Verhandlungen der hervorgerandsten hauptstädtischen Bankinstitute angeschlossen, die das Resultat ergaben, in Budapest einen Giro- und Cassenverein — nach dem Muster des gleichartigen Wiener Instituts — mit einem Actienkapital von 500,000 Gulden ins Leben zu rufen, dessen Aufgabe es sein soll, fortwährend die Liquidation an der börsigen Börse zu bewerkstelligen. Um dem neuen Institut jedoch eine allen Anforderungen entsprechende Organisation geben zu können und die Erfahrungen, welche an anderen Börsenplätzen auf diesem Gebiete gemacht wurden, bei uns zweckdienlich sich zunutze zu machen, wurde beschossen, eine aus vier Bankbeamten und einem Organ der Börse bestehende Abordnung nach Wien und Berlin zu entsenden, um an diesen Plätzen, ausgestattet mit den weitestgehenden Empfehlungen des Rathes der Budapester Waaren- und Effectenbörse, die einschlägigen Einrichtungen ausgründlich zu studieren und die an den benannten Börsenplätzen gemachten Erfahrungen bei uns zu verwerthen.

Durchführungs-Bestimmungen betreffend die Einbeziehung der Freihäfen von Triest und Fiume. Demnach wird von den Regierungen beider Staaten ein Gesetzentwurf den Legislativen vorgelegt werden, in welchem die auf die Durchführung des Gesetzes betreffend die Einbeziehung der Freihäfen von Triest und Fiume bezüglichen Bestimmungen dargelegt sein werden. In dem Gesetzentwurf wird im Wesentlichen Folgendes bestimmt werden: 1. Dass der zollfreie Eintritt zollpflichtiger Waaren zur Lagerung oder Bearbeitung nur auf bestimmten, in administrativem Wege einvernehmlich mit der ungarischen Regierung zu bezeichnenenden Plätzen (Zollanschlüssen) und ausserhalb derselben in öffentliche oder Privatmagazine unter zollamtlicher Mispere oder Controle erfolgen darf. 2. Werden für die Lagerung und Bearbeitung in diesen Magazinen Erleichterungen in Aussicht genommen, ebenso 3. zur Förderung der Localindustrie Zollbefreiungen und Erleichterungen gewährt werden. 3. Die am 1. Juli 1891 im bisherigen Freihafengebietes vorhandenen Vorräthe von zollpflichtigen Waaren ausländischen Ursprungs unterliegen der Zollpflicht, wobei die Provenienz aus einem meistbegünstigten Lande als erwiesen angenommen wird. Die Vorräthe an Zucker, gebrannten Flüssigkeiten und Bier inländischen Ursprungs, sowie die im Inlande raffinierten Minerale von höchstens 80 Grad Dichte unterliegen der Besteuerung. Das Gesetz soll mit 1. Juli 1891 in Wirksamkeit treten.

Die Aussicht auf Herabsetzung der deutschen Getreidezölle ist das grosse Ereigniss dieser Woche, welches nicht verfehlen wird, allwärts Interesse zu erwecken. Schon am 28-ten meldeten Berliner Nachrichten, dass Minister Böttcher im Abgeordnetenhaus eine Erklärung abgegeben hat, welche als eine Ankündigung der bevorstehenden Suspension der Getreidezölle aufgefasst wurde. Diesen Berichten folgte am Füsse die Nachricht der »Nationalzeitung«, welcher zufolge die Regierung am nächsten Sonntag per Tome beschliessen und den Reichstag zur Beschlussfassung für einige Tage einberufen wird. Auch die »Berliner Politischen Nachrichten« bezeichnen es als sicher, dass eine Beschlussfassung über die Suspension der Getreidezölle nahe bevorstehend sei, sowie dass das Ergebnis der Beschlussfassung unverzüglich bekanntgegeben werden soll, um der bestehenden Unsicherheit ein Ende zu bereiten und den Operationen des Getreidehandels eine feste Basis zu schaffen. Letzten Nachrichten gemäss glaubt man in Berlin allgemein, dass die Regierung ernstlich entschlossen ist, in der nächsten Zeit beim Bundesrat die Einberufung des Reichstages zu beantragen und ihm die Suspension der Getreidezölle vorzuschlagen. Die Regierung zögert noch, weil anscheinend Zweifel an dem Erfolg der Suspension noch lauten werden. Die Einberufung des Reichstages wird trotz der officiösen Zurückhaltung schon für Juni erwartet und soll die Getreidezoll-Ermässigung mindestens die Hälfte betragen.

Auch die Revükierung Berlin's nimmt Stellung für die Herab-

Singer sűrűségi indítványát, hogy a birodalmi kancellár és a porosz miniszterének felkérésnek, a gabonárákra és a kedvezőtlen aratási kilátásokra való tekintetből a gabonavámok azonnali fellegzése és annak idején való megszüntetése végett intézkedjenek, s hogy a városi tanács e kérésvényhez csatlakozásra felszólítandó. Végül jelentik, hogy Bötticher miniszter ma a munkás egyetlek külföldiséget fogadta. A deputációt dr. Hirsch vezette, a ki kifejezték a miniszter előtt, hogy a rosz drágasága már nyomozástól hal a munkásokra, a mért is a vámnak fellegzése s sűrűsése válik. Bötticher kijelenté, hogy még kétséges, vajjon e rendszabály az árakat csakugyan csökkentené-e. Kiváló kereskedők kétsége voltak ezt. A kormány azonban igen behatóan foglalkozik e kérdéssel és ha arra a meggyőződésre jut, hogy a vámnak fellegzéseével e hajón segíteni lehet, az erre vonatkozó indítványt azonnal meg fogja tenni. Ugyanezen ügyben azt írja a „P. L.“, hogy a mértárszántíni 5 márká váltamtelnek fenntartását a gabonárák rohamos felszökése s az a példa, melyet Franciaország csak az imént adott, lehelletlenül tette. Szemben a nagyon súlyos terméni kilátásokkal, melyek nagy bevittl jönnék, s szemben a rendkívül alacsony készletekkel, nem tartható fenn tovább egy olyan váltamtel, mely az illető gabona vételárát 30–40 százalékkal meghaladja s a fogyasztást éppen abban a pillanatban éri és sújta legsúlyosabban, midőn nyilvánvaló, hogy a hazai termés a szükségesletet részben sem képes fedezni, s így arra sem képes, hogy a prohibíciózól azt a hasznót huzza, a melyet ettől a rendszabálytól reméltek. A francia képviselőháza a búza vamiját 3 frankra = 2 márká 40 fillér, leszállította, s ezzel a kereskedelem számára a kívánatos stabilitást biztosította, s lehetővé tette, hogy külföldi gabonát olcsóbb árakon szállítsanak a fogyasztók számára a francia piacokra. Németország ezek után hátrányban volna s nem fedezhet lakosságának szükségesletét olyan könnyen, mint Franciaország. Az agráriusok harca készülnek a gabonavámok leszállítása ellen, s ezért egyrészt a saját inségről szóló elavult dall hallatják, másrészt az iparosokat igyekeznek pártjukra hódítani azzal, hogy nem lehet Franciaországot kedvezményekkel részesíteni a nélkül, hogy ez e német iparnak kedvezményeket ne biztosítson. Nem hiszik azonban, hogy ez érvék ez alkalommal győzni fognak, mert sokkal erősebb, sokkal cselebb fegyver, a búzáknak 218 márkányi ára, melyet Berlinben fizetni kell, küz e jogosulatlan követelések ellen, s nem kételkedünk abban, hogy ama pillanatban, a melyben a német kormány a gabonavámok leszállását indítványozni fogja, a birodalomtyéti azt el is határozza. Ama tény, mely szerint a német gabonavámok leszállását siettik, az általános kereskedelmi politika szempontjából megelégedéssel töltene el, de speciális viszonyaink szempontjából nem tulajdoníthatunk neki különös fontosságot, mert Magyarországon sem nagy készleteink nésenek, sem aratási kilátásaink nem olyanok, hogy a jövő év kampányban szomszédaink gabonával való ellátásában valami nagy részt vehetünk.

Az amerikai malomtulajdonosokból álló társaság, mely, miként már jelentettük, Európának a buza- és liszterkeskedelem tekintetében fontos főlévelét szándékozik megátogatni, a múlt héten megérkezett Liverpoolba és ott a liverpooli liszterkeskedelmi szövözetek fogadó bizottsága által üdvözöltet. Mivel a társaság Liverpoolon kívül megátogatja Edinburghot, Leitheit és Glasgownt és mindmennyi barátságosan fogadtattól, 28-án megérkezett Londonba, a ho iszteleükre bankettet rendeztek.

A francia gabonavámok leszállítása. A francia parlament a buza vamijának 5 frankról 3 frankra, a lisztiének

széttagozására a Stadtvorordneten Singer und Genossen in der Stadtverordnetenversammlung einen dringlichen Antrag eingebracht, der Reichskanzler sei zu ersuchen, angesichts der hohen Getreidepreise die sofortige Suspension und demnächstige Aufhebung der Getreidezölle zu veranlassen. Die Stadtverordnetenversammlung nahm mit 78 gegen 5 Stimmen den Antrag von Singer und Genossen eingebracht und auch vom Magistrat unterstützten dringlichen Antrag an; erstens den Reichskanzler und den preussischen Minister-Präsidenten zu ersuchen, dass er mit Rücksicht auf die Getreidepreise und im Anbetracht der ungünstigen Ernteaussichten die sofortige Suspension und die demnächstige Aufhebung der Getreidezölle veranlassen möge und zweitens den Magistrat aufzufordern, dass er sich diesen Ersuchen anschliesse. Endlich meldet man, Minister v. Bötticher habe am 29-ten eine Deputation des Generalrats der deutschen Gewerbevereine empfangen. Der Verhandlungsdr. Hirsch als Sprecher erklärte, die Thematik der Lebensmittel könne nur durch eine schleunige Suspension der Getreidezölle eine Abhilfe erfahren. Nach der „Vossischen Zeitung“ hätte Minister Bötticher das Vorhandensein von schlimmen Verhältnissen für die Consumenten anerkannt, eine günstige Wirkung der Suspension der Getreidezölle aber angezweifelt. Die Regierungen — hätte der Minister erklärt — beschließen sich in sehr enger Weise mit der Frage und würden durch die entgegenstehenden sehr erheblichen Interessen eine Suspension der Getreidezölle beantragen, wenn sie von einem wirklichen Nutzen für die Consumenten überzeugt wären.

Zu derselben Frage schreibt „P. L.“, dass die Aufrechterhaltung des unerhöht hohen Satzes von 5 Mark per Metretener durch das rapide Hinaufschmelzen der Getreidepreise und das Beispiel, welches Frankreich seinen gegeben hat, unmöglich gemacht wurde. Angesichts der fiktiven Ernteaussichten, die dem Consumenten den Import nothwendig machen, und angesichts der aussergewöhnlich geringen Vorräthe lässt sich ein Satz für Weizen und Korn nicht mehr vertreten, welcher über 30 und 40 Percent des Marktwertes der Waare am festgesetzten ausmacht, und den Consument um schwerer und umso ungerechter belastet in dem Augenblicke, in welchem es evident ist, dass die heimische Production sich ausser Stande sieht, den Bedarf auch nur zu decken, und daher auch nicht in der Lage ist, aus der Prohibition seinen Nutzen zu ziehen, welcher ihr zugebracht war. Die französische Kammer hat den Weizenzoll auf 3 Francs = 2 Mark 40 Pf. herabgesetzt, die Waare am festgesetzten ausmacht, und den Consumenten die Möglichkeit geboten, auswärts Getreide zu kaufen für den Consum vorverkauften Preise auf die inländischen Märkte zu schaffen. Deutschland aber wäre bei dem Wettbewerb um feinde Brodfrüchte gegenüber Frankreich im Nachtheile und wäre nicht in der Lage, mit der gleichen Leichtigkeit wie die Franzosen die Bedürfnisse seiner Bevölkerung zu befriedigen. Die Agrarier rufen sich zum Kampfe gegen die Ermässigung der Zölle, sie kommen einmüthig mit dem Allen Lieble von der eigenen Noth, andererseits möchten sie die Industrie mit dem Hinweise darauf gewinnen, dass es nicht angehe, Russland Concessionen zu gewähren, ohne eine Gegenleistung für die deutsche Industrie zu erhalten. Wir glauben jedoch nicht, dass diese Argumente diesmal verfangen werden, der Preis von 218 Mark für Weizen in Berlin ist die stärkste Waffe gegen diese ungerathen und ungerathfertigen besprüche, und wir zweifeln nicht daran, dass dem Monate, in welchem die deutsche Reichsregierung factisch mit dem Vorschlage auf Ermässigung hervortritt, der Reichstag auch seine Zustimmung zu denselben geben werde. Die Thatsache, dass eine bedeutende Aenderung der deutschen Getreidezölle würde uns vom Standpunkte der allgemeinen Handelspolitik eine Genuehung gewähren, für unsere speziellen Verhältnisse hätte dieselbe — und es betonen wir zu Erklärung der Objectivität unseres Standpunktes — keine besondere Bedeutung, denn wir besitzen in Ungarn weder grosse Vorräthe, die des Exportes harren, noch sind unsere Ernteaussichten derart, um für die kommende Campagne eine bedeutende Antheilnahme an der Brodversorgung unserer Nachbarstaaten zu verheissen.

Die Gesellschaft amerikanischer Mühlenbesitzer, welche, wie wir bereits mittheilten, die für den Getreide- und Mehlhandel wichtigen Hauptplätze Europas zu besuchen und besichtigen, ist bereits vorige Woche in Liverpool angekommen und von einem Empfangscomité der Liverpooler Vereinigung für Mehlhandel herzlich begrüsst worden. Nachdem die Gesellschaft ausser Liverpool, auch Edinburgh, Leith und Glasgow besucht und überall auf freundliche empfangen wurde, traf sie am 28-ten d.M. in London ein und wurde ihnen zu Ehren ein Banket veranstaltet.

Die Ermässigung des Einfuhrzolles in Frankreich für Weizen von Frs. 5 auf Frs. 3 und für Mehl von Frs. 8 auf Frs. 6 würde — der allgemeinen Erwartung entsprechend —

pedig 8 frankról 6 frankra való lezárástól az általános várakozásnak megfelelően tényleg elhatározta, de a mérsékelt vámok csak ez evi augusztus 1-jén lépek életbe. Ez utóbbi körülmény a gabonaszállításformát a legközelebbi időben előfeldátételéig nagyon fogja akadályozni, mert mindenki úgy fog okoskodni, hogy szükségletét majd csak az amerikaiakkal várnak megfizetni.

A marseillei liszterekeskedők arról panaszkodnak, hogy a Viger által ajánlott vámrémekről a minámpárti újra fogja látni, mert a molnok nem szerencsésnek be magának kizárta azt is, a tervezett vámrémekről semmi hasznuk sem lesz. 300 lisztelőből körül 10-ét már bezárták. Husz malom, ama bizonytalanság miatt, melyet fogva nem tudni, hogy a gabonavámok lezárlatának-e vagy nem, az üzemet részben vagy egészen megállítják, más nyevem malom akkor szűnelt meg az üzemet, ha késleltet el fogynak. Hogy ezek a hírek védelemes körökkel érnek, az épen olyan világos, mint az, hogy forrásokot tekintve, meghiúsításuk nagyon ingatag.

Francia vámtörvényekről. Párisban e hó 23-án a Bourbon-palota termében élénk eszmecsereket kellett a képviselőház tárgyalása a vámtarifák fölött. Ama képviselők, akik a szabadszerkesztés hívei, azt tartják, hogy az esetben, ha a vámtarifák meg lesznek szavazva és az első szakasz fölött kell majd határozni, több módosítást nyújtanak be, névszerint Deloncelé is, a kinek módosítása, a kormány tegnapi nyilatkozatára támaszkodva, az alkotmányellenesnek tekintett második cikket megszüntetését célozza, a mely cikknek a szövege így hangzik: „A minimális tarifa országokból jövő árukra nyerhet alkalmazást, melyek francia árukat megfelelő körülményben részesítenek és azokra mérsékelt tarifát alkalmaznak. Ha a képviselőház elfogja nyilatkozatát a szakasz eltörlesken, Deloncelé oly értelmit toldást fog javaslatba hozni, hogy a minimális tarifának ilyen alkalmazása rendeltetüllet lesz szabályozható. E módosítás után az első szakasz a kormány ama jogát, hogy a minimális tarifa teleletnél alacsonyabb tételeket tartalmazó kereskedelmi szerződéseket köthessen, semmi tekintetben sem fogja többé korlátozni.

vom Parlament angenommen, tritt aber erst mit 1. August in Kraft. Dieser letztere Umstand dürfte den Getreide- und Mehlerkehr in nächster Zeit ungemein beinträchtigen, da namentlich selbstverständlich alle Bezüge möglichst bis zum Inkrafttreten des billigeren Zolls verschoben werden.

Die Mehlmüller von Marseille führen darüber Klage, dass die von Viger beantragte Zollerniedrigung die Mühlen-Industrie zu Grunde richten werde; sie könnten sich nämlich keine Vortheile anschaffen, daher aus der in Aussicht gestellten Zollreduktion keinen Nutzen ziehen. Von 200 Mühlegeschäften sind 10 bereits geschlossen. Zwanzig Mühlen stellen in Folge der Ungewissheit in Betreff der Beibehaltung oder Ermässigung des Getreidezolles den Betrieb ganz oder theilweise ein, weitere vierzig Mühlen beabsichtigen die Arbeit einzustellen, wenn ihre Getreidevorräthe erschöpft sein werden. Dass diese Meldungen aus schutzölnnerischen Quellen stammen, ist eben so selbstverständlich, wie dass diese ihre Abstammung ihre Glaubwürdigkeit nicht sonderlich erhöht.

Die französischen Zollverhandlungen. Die Kammerverhandlungen über den Zolltarif bildeten am 23. d. in Paris den Gegenstand lebhafter Erörterung in den Couloirs des Palais Bourbon. Die freihändlerischen gemäßigten Deputirten behaupten, das wenn die Zolltarife votirt sein werden und man über den ersten Artikel werde beschließen müssen, mehrere Amendements werden eingebracht werden, namentlich ein Amendement Deloncelé's, das sich auf die gegebene Erklärung der Regierung stützt und die Aufhebung des als verfassungswidrig angesehenen Artikels I. bezweckt, der folgende Fassung hat: »Der Minimaltarif wird auf Waaren aus jenen Ländern angewendet werden können, welche französischen Waaren entsprechende Begünstigungen gewähren und auf dieselben einen mässigen Tarif anwenden werden.« Wenn die Kammer die Aufhebung dieses Artikels ablehnen sollte, wird Deloncelé den Zusatzantrag stellen, wonach die Anwendung dieses Minimaltarifs durch ein Decret verfügt werden könnte. Dank dieser Abänderung würde der Artikel I. das Recht der Regierung, Handelsverträge zu schliessen, welche niedrigere Sätze enthalten, als der Minimaltarif, in keiner Weise mehr einschränken.

STATISZTIKA.

Francziorszag buzasziszteveite a hivatalos kimutalások szerint következő mennyiségekben áll:

	1891	1890	1889	1890/91	1889/90	1888/89
	áprilisban	aug.	1-10i	április 30-ig		
Belgiumból	11,146	4,104	5,877	98,815	13,040	71,691
Németországból	2,566	855	855	48,874	23,875	20,284
Ausztria-Magyarországól	16,186	16,197	17,469	120,153	116,415	172,179
Olaszországból	1,041	629	906	6,036	4,339	8,698
Egyes Államok (All.)	377	52	—	790	600	22
Algeriából	3,910	529	754	24,569	10,562	5,873
Más országokból	1,227	2,139	329	4,355	7,788	5,820
Összesen	36,453	24,505	26,190	303,619	276,619	284,567

Nagybritánia buza- és lisztheveite 1870-ben idegen országokból 33 millió centnara, a brit gyarmatokból mintegy 3 millió centnara rugott; 1880-ban idegen országokból 56 millió, a brit gyarmatokból 12 millió centnara; 1890-ben 65 millió centnara buza és lisztet idegen országokból és 14 milliót a brit birtokokból importált. Angolországban tavaly 41 millió centnara buza termett, s azt mondhatni, hogy 3 angol kenyér közt 2 minid idegen országokból buzából való. 1869-ben ellátották a gabona és liszt 1 shilling vámját; ha 1890-ben meg érvényben lett volna, az államnak 2,047,000 font sterlinget hajtott volna. A vámnak megszüntetése a kenyér árát, mint az 1867-87-k évre vonatkozó statisztikai adatok mutatják, legkevésbé sem befolyásolta, mert nagyon alacsony volt.

Francziorszag buzaheveite a hivatalos kimutalások szerint következő mennyiségekben állt

STATISTIK.

Der Weizenmehl-Import Frankreichs umfasste nach den amtlichen Ausweisen:

	1891	1890	1889	1890/91	1889/90	1888/89
	Im April	Vom 1. Aug.	bis 30. April			
Aus:	11,146	4,104	5,877	98,815	13,040	71,691
Belgien	2,566	855	855	48,874	23,875	20,284
Deutschland	16,186	16,197	17,469	120,153	116,415	172,179
Osterr.-Ungarn	1,041	629	906	6,036	4,339	8,698
Italien	377	52	—	790	600	22
Ver. Staaten (All.)	3,910	529	754	24,569	10,562	5,873
Alger	1,227	2,139	329	4,355	7,788	5,820
Diverse	—	—	—	—	—	—
Zusammen	36,453	24,505	26,190	303,619	276,619	284,567

Die Weizen- und Mehleinfuhr Grossbritanniens umfasste im Jahre 1870, aus fremden Ländern 33 Mill. Centnals, aus britischen Besitztungen dagegen 3 Mill. Centnals; 1880 aus fremden Ländern 56 Mill. Cts. und aus britischen Besitztungen 12 Mill. Cts.; 1890 wurden 65 Mill. Cts. Weizen und Mehl aus fremden Ländern und 14 Mill. aus britischen Besitztungen eingeführt. Die Weizenarterie erreichte im vorigen Jahre 41 Mill. Cts., und unter 3 Broden sind in England daher immer 2 aus ausländischen Weizen bereitet. — 1869 lief der Zoll von 1 sh auf Körner und Mehl; wäre derselbe 1890 in Kraft gewesen, so würde sein Ertrag die Summe von 2,047,000 Pfund Sterling erreicht haben. Die damalige Aufhebung des Zolls von 1 sh hat übrigens den Preis des Brodes nicht beeinflusst, wie die Erhebungen von 1867 bis 1887 ausweisen; der Zoll war zu unbedeutend.

Der Weizen-Import Frankreichs umfasste nach den eben publicirten amtlichen Ausweisen:

	1891	1890	1889	1890/91	1889/90	1888/89
	áprilisban					
	q	q	q	q	q	q
Angliából	8908	19886	8035	49355	30000	41358
Belgiumból	78398	2596	57601	391877	232751	564061
Oroszországból	380720	249946	339201	2163291	1630338	8120668
Fekete tenger	2797	—	22863	41225	108959	121324
Németországból	98661	48741	162090	981385	798468	1263832
Hollandiából	55559	218023	68355	479462	807137	593215
Törökországból	91562	94072	20241	361780	397378	618813
Ang.-Indiából	—	—	—	—	—	—
Ausztráliából	7009	2808	50899	588993	58047	812028
Egy.-Államokból	—	—	—	—	—	—
(All.)	113613	104720	71384	482824	708124	707709
(Pacific.)	220872	55478	146755	860701	121434	915016
Argentínából	40924	3788	3198	169571	13686	3198
Algériából	111633	51898	69867	1319606	910978	787240
Tunisz	53403	—	—	557675	—	—
Málából	37782	706	90995	158793	24362	660789
Más államokból	—	—	—	—	—	—
Összesen	1305892	852752	1109368	8606538	5847662	10159251

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

Gabonamínőségek egységes megállapítása. A berlini kereskedelmi testület a porosz kereskedelemügyi miniszertől a napokban leiratot kapott, melyben felszólítja, hogy a következő kérdést beható, alapos tanulmányozás tárgyává tegye: Lehetséges-e az, hogy legalább négy, rossz és zab egységes kereskedelmi minőségben állítassék elő Németország számára, a mely a fogyasztók és malomlajdosok igényeinek megfelelően s a hazai mezőgazdaság által előállított volna? A kereskedelmi testület e kérdésre következő feleletet adott: Ha az élelnek téli kérdést helyesen értelmezzük, úgy a miniszter azt akarja tudni, hogy technikailag lehetséges volna-e egész Németországban teljesen egyenlő minőségű búzát, rozst és zabot termesztetni. A meny nyében mi a mezőgazdasági technikát ismerjük, erre a kérdésre nemcsak vágyunk kénytelenek felelni, mert Németország különböző tartományaihoz a talaj és éghajlati viszonyok nagyon különbözőek, tehát éppen a legszükségesebb feltételek nincsenek meg, melyek nélkül még akkor sem lehetne az egész birodalomban egyenlő minőségű búzát, rozst és zabot aratni, ha teljesen egyenlő vetőmagot használnának. A mezőgazdaságnak sokkal inkább arra kell törekednie, hogy a termesztési fajokra feltehetően az adott viszonyokhoz, hogy ezek mellett a lehető legjobb eredményt elérhesse, a malomiparnak és a kereskedelemnek feladata pedig az, hogy ily viszonyok közt termelt különböző minőségű terményeket lehető legjobbban felhasználhasson, keveréssel kiegyeztesse sük. Különböző kiváratás sem volna, hogy az egész ország csak teljesen egyenlő, egységminőségű gabonát termesszen, mert a fogyasztók izédsük és a szertit, hogy mire kívánják felhasználni, különböző minőségeket óhajtának. Így például más búza kell kenyérszt, más a keményítő és más a sör előállítására.

KÖZLEKÉDÉS ÉS TARIFÁÉY.

A »Lloyd«-szerződés megszűntetése és az Adriával köölt szerződés. A képviselőház f. hó 25-én megtartott ülésében nyújtotta be Baross Magyar kereskedelmi miniszter azokat a törvényjavaslatokat, melyek az osztrák-magyar Lloydal fennálló posta- és hajózási szerződés megszüntetésére és az »Adria« magyar tengeri hajózási részvénytársasággal köölt subvenziószerződésnek beczikelyezésére vonatkoznak. Ezen két szerződés határozatai általánosan ismeretesek és a közvélemény által osztatlan tetszésszel fogadtattak, úgy hogy most, mikor a kormány eljárásá-

	Aus	Im April	Vom 1. Aug. bis 31. April
	1891	1890	1889
England	8008	19886	8035
Belgien	78398	2596	57601
Russland	380720	249946	339201
Schw. Meer	2797	—	22863
Deutschland	98661	48741	162090
Rumänien	55559	218023	68355
Türkei	91562	94072	20241
Engl. Indien	—	—	—
Australien	7009	2808	50899
Ver. Staat.	—	—	—
(All.)	113613	104720	71384
(Pacific.)	220872	55478	146755
Argentinien	40924	3788	3198
Algierien	111633	51898	69867
Tunis	53403	—	—
Diverse	37782	706	90995
Zusammen	1305892	852752	1109368

LANDWIRTSCHAFTLICHES.

Einheitliche Getreidequalitätsbestimmung. An das Aeltesten-Collegium der Berliner Kaufmannschaft gelangte vor einigen Tagen ein Rescript des preussischen Handelsministeriums, in welchem er dasselbe auffordert, die folgende Frage einer eingehenden Prüfung zu unterziehen: »Ob es nicht möglich ist, wenigstens für Weizen, Roggen und Hafer eine einheitliche Qualitätsbestimmung für Deutschland herzustellen, die den Bedürfnissen des Consums und der Mühlenindustrie genügt und von der einheimischen Landwirtschaft hergestellt werden könnte.« In Erwiderung dieser Frage spricht sich das das Collegium wie folgt aus: »Wenn wir in der Auffassung der uns gestellten Frage nicht irren, so ist dieselbe darauf gerichtet, ob es technisch möglich sein würde, in ganz Deutschland die nämliche Qualität des Roggens, Weizens und Hafers zu ernten. Soweit unsere Kenntnis der landwirtschaftlichen Technik reicht, ist diese Frage zu verneinen, da Klima und Beschaffenheit des Bodens in den deutschen Landen sehr verschieden sind und demnach die Vorbedingungen dafür fehlen, dass selbst bei gleicher Qualität der Aussaat, die Qualität des geernteten Getreides eine gleichmässige sei. Es ist vielmehr die Aufgabe der Landwirtschaft, die anzubauende Getreidequalität den gegebenen natürlichen Bedingungen so anzupassen, dass das unter diesen Bedingungen bestmögliche Resultat erzielt werde, und die Aufgabe des Handels und der Mülerei ist es abzurufen Producte bestmöglichst zu verwenden, durch Mischung zu ergänzen u. s. w. Eine absolute einheitliche Qualität des Getreides wäre auch gar nicht unbedingt erwünscht, da je nach der Verwendungsweise und dem Geschmack der Consumenten andere Eigenschaften geschätzt werden; so bedarf man z. B. verschiedener Arten von Weizen; je nachdem man daraus Brodmehl, Stärke oder Bier bereiten will.«

VERKEHRS- UND TARIFWESEN.

Die Auflösung des »Lloyd«-Vertrages und der Vertrag mit der »Adria«. In der am 25. d. M. abgehaltenen Sitzung des Abgeordnetenhanes unterbreitete Handelsminister Baross die Gesetzentwürfe, welche sich auf die Lösung des mit dem Oesterreichisch-Ungarischen Lloyd bestehenden Post- und Schiffahrt-Vertrages und auf die Inauctualion des mit der »Adria« Ungarischen Seeschiffahrt-Gesellschaft geschlossenen Subventionvertrages beziehen. Die Bestimmungen dieser beiden Verträge sind allgemein bekannt und von der öffentlichen Meinung mit ungeheurer Zustimmung aufgenommen worden, so dass sich heute, nachdem die reichs-

hoz az országgyűlés helybenhagyása lesz kikérve, csak néhány megjegyzés lehet a javaslatokhoz. A kereskedelmi miniszter actioja két czél felé irányul: Magyarország tengerészeti érdekeinek kielégítése minden irányban és a magyar tengeri forgalom "nállóva tétele. Mindkét irányban kielégítik az ország óhajait a javaslatok. Magyarország tengeri összeköttetései nyugot felé fekszenek, kivételül Olaszország, Spanyolország, Franciaország és Angolország, végül pedig az Atlanti-ócezonán át Brazília felé irányul. Minden utvonalon, mely ezen országok partjaitohoz vezet, megérdemli különös gondoskodásunkat, míg a keleti forgalom Egyiptom és India felé minket csak másod- és utolsó sorban érdekel. Az osztrák-magyar Lloydhoz való viszony, mely olyan időből származtat réánk, a melyben az egész monarchiára nézve a politikai és tengerészeti érdekek kizárólag Kelet felé voltak irányozva, igényeinket sommi tekintetben sem volt már képes kielégíteni, és a mily nem szívesen fogadtattól eddig mindig a vám- és kereskedelmi szerződés megújítása alkalmával a Lloyd-dal való szerződés, oly örömmel fogják fogadni nálunk a szerződés megszüntetését. Mert általa oly tehetőül szabadulunk meg, mely a szabad mozgást nyitvánvaló érdekeink rovására akadályozta és azon helyzetre jövünk, hogy a nyugot felé való tengeri forgalomnak nagy lendületet adhatunk. Ebben a tekintetben az «Adriai» való szerződés, miként azt többször kifejtettük, természetünk és kereskedelmünk minden óhajátának megfelel és biztosítottul nyújt nekünk arra nézve, hogy a kiviteli forgalom mellett mindig beviteli vonatkozásaink is figyelembe fognak részesülni, a melyek réánk nézve fontosak. Az «Adriai»-val való szerződés az országtól, a Lloyd-szerződés megszűnése után, semmi pénzügyi áldozatot nem követel, a mennyiben a jövőben fizetendő subventióösszeg kisebb mint ama összegek, a melyek eddig a «Lloyd»-nak és az «Adriai»-nak fizetettek és a mi a fődolog, a «Lloyd»-szerződés megszűnése által a forgalom legkevésbé sem lesz megszorítva. A monarchia mindkét birodalmának hajózási vállalata tevékenysége körét megosztotta, az «Adria» nyugot felé megy, a «Lloyd» keletre, egymás mellett és egymást kiegészítő fogak állani a monarchia szolgálatában és a «Lloyd», minden verseny nélkül Magyarország számára is fogja teljesíteni a Kelet felé való szállítást, a nélkül persze, hogy részünkről valami subventiót kapna. Hogy a különválasztást ily módon eszközölte, ez képezi a kereskedelmi miniszter főérdemét, mert ő is az osztrák kormányfóval létrejött meg egyezésnél nem a szótvalást, hanem a meg egyezést kereste és megtalálta. A magyar tengeri forgalom önállóvá lett, kereskedelmi politikai tekintetben azonban kölcsönvonalatkozásával Ausztriának is hasznára lesz és komoly örökön, ép úgy mint a Lloyd, lengyel részünkt segédkezéjéi tevékenen felvett hivata. A kereskedelmi miniszter javaslatai utjelzők azon az uton, mely külkereskedelmünk nagybővítésére és teljesen önálló való fejlődésére vezet és ép azért biztosan számíthatunk törvényhozái testületünk részéről egyhangú elfogadására.

A gabonának alla rinfusa (szak nélkül) való szállítása Oroszországban. Az orosz pénzügyminiszter legutóbb arra vonatkozólag rendelkezést adott ki, melyben kétféle módot is ismertet a búzának önzestület (szak nélkül) szállítására nézve. Az egyik mód szerint oly vasúti kocsikban, melyek kétféle védődeszkával zártá vannak, a második szerint olyan kocsikban volna a gabona szállítandó, melyek belsége egy nagy szakkal valódnak mintegy kibérelve (Okokon szabadalma), mely a gabona elszáraztását megakadályozná. Ily módon szállítható: buza, rozs, árpa, zab, dara, hasonlóan Rigá számára s azokivül még vetőmagvak. A szállítók vagy a vasutak óvészközéit vehetik igénybe, vagy maguk gondoskodhatnak olyanokról. A védődesz-

tágye Zustimmung zur That der Regierung angesehen wird, nur wenige Bemerkungen an die Vorlagen knüpfen lassen. Die Action des Handelsministers strebt die Erreichung zweier Zwecke an: die Befriedigung der maritimen Interessen Ungarns in jeder Richtung und die Selbstständigmachung des ungarischen Seeverkehrs. In beiden Beziehungen erfüllen die Vorlagen des Ministers die Wünsche des Landes. Ungarns Seeverbindungen liegen nach dem Westen, unser Export richtet sich nach Italien, nach Spanien, nach Frankreich und England, endlich über den Atlantischen Ocean nach Brasilien. Alle Routen, die nach den Gestaden dieser Länder führen, bedürfen unserer besonderen Pflege, während der Verkehr nach dem Orient, nach Egypten und Indien uns in zweiter und letzter Linie berührt. Das Verhältnis zum Oesterreichisch-Ungarischen Lloyd, welches wir aus einer Zeit überkommen haben, in der für die Gesamtmonarchie die politischen und maritimen Interessen ausschliesslich nach dem Orient gravitirten, konnte unsere Bedürfnisse in keiner Beziehung mehr befriedigen, und so widerwillig wie bei jeder Erneuerung des Zoll- und Handelsbündnisses der Vertrag mit dem «Lloyd» acceptirt wurde, so freudig wird man bei uns die Auflösung des Vertrages annehmen. Denn durch dieselbe werden wir von einer Last befreit, die die freie Bewegung zu Gunsten unserer notorischen Bedürfnisse hemmte und gelangen dahin, dem Seeverkehr nach dem Westen einen grossen Aufschwung geben zu können. Der Vertrag mit der «Adria» entspricht in diesem Betracht, wie wir dies wiederholt nachgewiesen haben, allen Anforderungen unserer Production und unseres Handels, und gewährt uns die Sicherheit, dass neben dem Exportverkehr all jene Importbeziehungen die intensive Pflege finden werden, auf welche wir grosses Gewicht zu legen haben. Der Vertrag mit der «Adria» erheischt vom Lande, nach dem Aufhören des «Lloyd»-Vertrages keinerlei finanziellen Opfer, insofern als das künftige Subventions-Erforderniss geringer ist als die Beiträge, die bisher an den «Lloyd» und an die «Adria» gezahlt wurden, und was die Hauptsache, wir erleiden durch die Auflösung des «Lloyd»-Vertrages in Bezug auf den Verkehr nicht die geringste Einbusse. Die Schifffahrt-Unternehmungen beider Staaten der Monarchie haben ihre Thätigkeitssphären getheilt, die «Adria» geht nach dem Westen, der «Lloyd» nach dem Osten; sie werden nebeneinander und einander theilweise ergänzend im Dienste der Monarchie stehen und der «Lloyd» wird, frei von der Concurrenz, auch für Ungarn den Transport nach dem Orient besorgen, allerdings ohne weitere Subventionsleistung von unserer Seite. Die Sondernng in dieser Weise vollzogen zu haben, bildet das hauptsächlichste Verdienst des Handelsministers, denn auch er hat bei dem Uebereinkommen mit der österreichischen Regierung nicht das Trennende, sondern das Einigende gesucht und gefunden. Der ungarische Seeverkehr ist selbstständig geworden, er wird aber in handelspolitischer Hinsicht auch Cessionen in Wechselbeziehungen zuzuge kommen, und er wird in erster Stunde ebenso wie der «Lloyd» die maritime Hilfskraft unserer Marine wesentlich steigern helfen. Die Vorlagen des Handelsministers sind Mittelwege auf dem Wege, der zur Vergrösserung und zur vollkommenen selbstständigen Entwicklung unseres Aussenhandels führt und eben deshalb sind dieselben der einstimmigen Annahme seitens der Legislative sicher.

Ueber den Transport von Getreide in losen Schüttung in Russland sind in Verordnungsblatt des Finanzministeriums für Eisenbahnangelegenheiten ausführliche Bestimmungen publicirt worden, und es wird in denselben ein doppelter Modus vorgesehn, nämlich in Eisenbahnwagen, deren Thüren durch Schutzbreiter verschlossen sind, und in solchen Wagen, welche innen durch einen grossen Sack ausgefüllt werden (Patent Otkon) und dadurch das Getreide vor Verschüttung zu schützen. Zugelassen werden zu dieser Transportart: Weizen, Roggen, Gerste. In beiden Fällen werden die Schutzbreiter für Riga ausserlesen, das Saal-Hofer, Grütze und Erbsen, speciell für Riga ausserlesen. Den Versendern ist gestattet, entweder die Schutzvorrichtungen zu benutzen, oder auch ihre eigenen zu verwenden. In beiden Fällen werden die Schutzbreiter kostenfrei von der Empfangsstation zur Versandstation zurückgegeben. Benutzt der Versender die Schutzbreiter der Versandbahn, so hat er hierfür

kákat az átvevő állomás mindkét esetben díjtalanul küldi vissza a feladó állomásra. Ha a szállító a vasut vétdőeszákát veszi igénybe, úgy egy 610 pudos = 10,000 kg. kocsi után 1 rubelt fizet; s valamennyi részes vasut köteles a feladott mennyiséget 1/2, csúló levonva, hiány nélkül kiadni. Ez utóbbi kötelezettség alól azonban felmentenek a vasutak ama szállítók irányában, a kik a saját óvó eszközökkel használják, kivéve az oly eseteket, a midőn a szállító be tudja bizonyítani, hogy a hiánya a vasut mulasztásából vagy hibájából ered. Az említett miniszteri rendelet ezen kívül még a vasutak egymás közti viszonyait is szabályozza. E rendelet alapján egyelőre csak kísérletekben fogják a gabonát a nevezett módon szállítani, hogy tapasztalatokat gyűjtsenek az intézkedés czéljosságára illetőleg. A riga-dünaburgi vasut üzleti jelentéséből azonban kitűnik, hogy a Rigába érkező ősszes gabonának 34 százaléka már is így szállították oda; ugy látszik tehát, hogy a zaryin-rigai vasuton 1887 óta tett kísérletek igen jól sikerültek, minőlegye ezt a szállítási módot előrelátólag a többi vasutakra is ki fogják terjesztani. Előre látható, hogy Oroszország néhány év múlva ősszes gabonáját így fogja szállítani s így mintegy 10 millió zszáknak az árát takaríthatja meg.

A dunagőzhajózási társaság gabona és őrleménye, valamint korpaszállítványok utján, a melyek június 1-től további intézkedésig, de legkésőbb ez évi július 31-ig feladatnak, az ez évi márcziusban közzétett hirdetésimben említett refektáron kívül még a következő kedvezményeket nyújtja visszatértes utján (az ez évi szeptember végeig bemutatandó hajózási szállítólevelel felmutatása mellett): az Oberzell. Passau, Vilshofen, Deggenfeld, Straubing, Regensburg szőlő, a hajózási megnyitásától kezdve a Duna állomásán, leelőrtve Moldvát Apating feladott szállítványokra nézve érvényes, továbbá a Száva, Tisza és Dráva állomásairól érvényes kartiozások lőtekelből 12 fillért; a Duna állomásairól, Bezdán és Belečrtve, Tétényig 8 fillért; a IV. és V. felvételi tartomány lőtekelből a Bécs-dunaparti forgalomban s a II., IV. és V. sz. kivételek tarták lőtekelből a Passau-Dunalandán át irányuló forgalomban Moldvától Apatingig, továbbá a Száva, Tisza és Dráva állomásairól 8 fillért 100 kílontk. A Bega-csatornáról eredő szállítványok díjipótléka június 1-től további intézkedésig, de legkésőbb ez évi július 31-ig az előírt feltételek mellett következő fokozban fognak kartiozások utján számítani: Temesvár, Román-Szent-Mihály, Ujvár, Ó-Telekről 25 mkf., illetőleg 30 cent; Itebétől 21 mkf., illetőleg 26 cent, Torakról, Szent-Györgyről 16 mkf., illetőleg 30 cent 100 kílontk.

Szállítási kedvezmények és tarifátyekek.

Értelme. 1891. évi június hó 1-én az osztrák-magyar-keizer vasuti kőtelek III. részében az I. fejelet alá, mely gabona stb. köllemények szállításiára kivételeket tartalmaz, (Verordnungs-III. 36336).

Értelme. 1891. évi június hó 1-én az osztrák-magyar gabonaszállítás III. rész 2. fejeletében a VI. pontok aladtól ki. (Verordnungs-III. 36337).

Működésének gabonára engedélyezett díjtétel 100 kílontk. könt Győr M. Á. V. állomásról Bicsudományra 45 — kr., Ober-Wallendorf 48 5/8, Solonpann 43, Zattendorf 43, Traiskirchen 44 5/8, Traisma 45 — kr., Eisenhof 40 1/2, Eberchdorf 38 1/2, Hemsdorf 48 1/2, Inzersdorf 52 1/2, Mitterdorf-Moosbrunn 36 1/2, Mühlendorf 40 1/2, Ober-Eggenhof 40 1/2, Pottendorf 40 1/2, Ober-Wallendorf 36 1/2 ki. V. Neustadt 42 1/2 ki. Hovaltas utján, viszonylaton legkésőbb azonnal 1891-ig érvényes, Kocs és fuvarekirendelt díjtétel 15,000 kg. súly után vala díjtétel az évi. (Verordnungs III. 40192).

Kocs és fuvarekirendelt díjtétel 100 kg.-kőnt Budapesttől Hirszenberdra 52 1/2 ki. Viszonylaton utján viszonylaton, legkésőbb azonnal 1891. november hó végéig. Kocs- és fuvarekirendelt legálabb 10,000 kg. földalra eseten. (Vasuti és K. K. 62135).

Gabona és őrleményekhez Nagy-Bocskerk átmenetéről és Nagy-Bocskerk-Bérgabonáról Passau-Magréta, Szentgyörgy Szávára, Zichyfalva, Györgyfalva, Szentahély, Bák, Kanak-Ó-Lécz és Barcskására meremkő díjtételek hirtetők 1891. évi május hó 4-én. (Vasuti és K. K. 62136).

Liszt és Maliprodéts Bicsud. cs. 6 v.-ról (az I. bécsi megállapodás köll. demény) Teschere K. K. V. N. cs. 6 v.-ig engedélyezett díjtétel 100 kg. szára. (Vasuti és K. K. 62137. évi május hó 1-től) 1892. évi április hó 30-áig. (Vasuti és K. K. 62133).

1 Rubel für den Wagen von 610 Pud = 10,000 kg. zu zahlen und alle am Transporte beteiligten Bahnen übernehmen die Verantwortung für die Auslieferung des zur Verladung zerkommene Quantums abzüglich von 1/2, Calo während des Transportes. Diese letztere Verpflichtung übernehmen die am Transporte beteiligten Bahnenverwaltungen aber nicht, sofern die Versender die eigenen Schutzvorrichtungen verwenden. es sei denn, dass die Bahnen nachgewiesen werden kann, dass ihnen das Verschulden an dem Manco zuzurechnen. Ausserdem werden durch jene Vorschrift noch die Beziehungen der Bahnen unter einander geordnet, namentlich soweit es sich nicht um die Einschächtigung für überhaupt nicht oder nicht rechtzeitig zurückgelehrte Schutzvorrichtungen u. s. v. handelt. Diese Bestimmungen sind zwar erst nur vorschussweise zur Einführung genehmigt worden, um zunächst Erfahrungen zu sammeln. Doch ist aus dem Rechenschaftsberichte der Rigá-Dünaberger Eisenbahn zu entnehmen, dass bereits 54 1/2, sämtlichen Getreides, das in Rigá eingeht, in loser Schüttung anlangt. Hiernach scheint es, dass der Versuch, der auf den Bahnen Zarizyn-Rigá seit dem Jahre 1887 gemacht ward, bereits zu einem günstigen Abschluss gelangt ist und sich damit Aehnliches bei den übrigen Hafenplätzen erwarten lässt. Es kann somit schon heute kaum einem Zweifel unterliegen, dass Russland im Laufe der nächsten Jahre sein sämtliches Getreide in loser Schüttung befördern und damit die Kosten für die Beschaffung und Abnutzung von nahezu 100 Mill. Sicken ersparen will.

Bei der Ersten k. k. priv. Donau-Dampfschiffahrtsgesellschaft werden bei Getreide- und Maliprodéts, Kleinsendungen, welche in der Zeit vom 1. Juni bis auf Weiteres, längstens jedoch bis 31. Juli d. J. zur Aufgabe gelangen, ausser den in der Kundmachung vom März d. J. bekanngegebenen Refectien noch folgende Frachtnachlässe im Rückvergütungswege dem Aufgeber (gegen bis Ende September d. J. vorzulegende Schiffs-Frachtriefce) gewährt: Von den Cartringsstätten nach Oberzell, Passau, Vilshofen, Deggenfeld, Straubing, Regensburg, gültig vom Schiffsfahrtsbeginne für Sendungen ab Stationen der Donau von incl. Moldava bis incl. Apatin, ferner ab Stationen der Save, Theiss und Draa 12 Pf. ab Station der Donau von incl. Bezdán bis incl. Tétény 8 Pf. von den Frachtsätzen der Aufnahmetarif Nr. IV und V für den Verkehr via Wien-Dunauqualbahnhoff und von den Frachtsätzen der Ausnahmetarif Nr. II, IV und V für den Verkehr via Passau-Dunauqual ab Moldava bis incl. Apatin, ferner ab Stationen der Save, Theiss und Draa je 8 Pf. pr. 100 kg. die Frachtschlusstage für Sendungen aus dem Bega-Canale werden ab 1. Juni bis auf Weiteres, längstens jedoch bis 31. Juli d. J. unter Aufrechterhaltung der vorgeschriebenen Bedingungen in nachstehender Höhe im Kartirungswege berechnet und zwar: von Temesvár, Roman-Szt.-Mihály, Ujvár, Ó-Telek 25 Mkpfr., bezw. 30 Cts. von Itebét 21 Mkpfr., bezw. 26 Cts. und von Torak, Szt.-György 16 Mkpfr., bezw. 20 Cts. p. 100 kg.

Transportbegünstigungen und Tarifwesen.

Kundmachung. Am 1. Juni 1891 gelangt für den Oesterreichisch-Ungarisch-Bayerischen Eisenbahnverband ein neues Tarifblatt 2, zu Theil III. (Staubentwurf für die Beförderung von Getreide etc. zur Einführung. (Verordn.-III. Nr. 36336).

Kundmachung. Am 1. Juni 1891 teilt der Sachrang VI. zum Getreide- und Theil III. Hoff 2 des Oesterreichisch-Ungarischen Eisenbahnverbandes in Wirkamkeit. (Verordn.-III. Nr. 36337).

Für Getreide aller Art zugestanderne Frachtsatz per 100 Kilo, von Győr M. Á. V. trakt, nach Hildersmannsdorf 40 — kr., nach Ober-Wallendorf 43 5/8, Solonpann 43, Traiskirchen 44 5/8, Traisma 45 — kr., Eisenhof 40 1/2, Eberchdorf 38 1/2, Hemsdorf 48 1/2, Inzersdorf 52 1/2, Mitterdorf-Moosbrunn 36 1/2, Mühlendorf 40 1/2, Ober-Eggenhof 40 1/2, Pottendorf 40 1/2, Ober-Wallendorf 36 1/2 ki. V. Neustadt 42 1/2 ki. Im Cartringswege bis auf Widerruf, längstens aber bis Ende 1891. Im Frachtschlusstage für mindestens 15,000 Kilo pr. Wagen und Frachtkorb. (Verordn.-III. Nr. 40192).

Für Mehl und Maliprodéts zugestanderne Frachtsatz per 100 Kilo, von Budapest nach Gámsdorf 52 1/2 ki. Im Rückvergütungswege bis auf Widerruf längstens aber bis Ende November 1891. Bei Aufgabe von mindestens 15,000 Kilo pr. Wagen und Frachtkorb. (Vasuti és K. K. 62132).

Für Getreide und Maliprodéts von Nagy-Bocskerk trakt, und Nagy-Bocskerk-Bérgabonáról nach Passau, Magréta, Szentgyörgy Szávára, Zichyfalva, Györgyfalva, Szentahély, Bák, Kanak-Ó-Lécz und nach Barcskására meremkő Frachtsätze im Wirkamkeit. (Verordnungs-III. Nr. 62136).

Für Mehl und Maliprodéts von Wien K. F. N. B. nach Teschen Kocs und K. F. N. B. bei Sendungen der I. Wiener-Waldröhre für mindestens 15,000 Kilo pr. 100 Kilo, 64 k. Im Rückvergütungswege vom 1. Mai 1891 bis 30. April 1892. (Vasuti és K. K. 62133).

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Budapest, május 30. (Kálnoky és Simon.) Mult-heti tudósításunkban lisztüzletünk kedvezőtlen helyzetét minden irányban kellően megvilágítottuk és sajnos, most sem vagyunk abban a kellemes helyzetben, hogy e hétről kedvezőbb képet nyújthassunk. Ugy a hétről fogyasztási viszonyokat, mint a kivételül illelőleg ugyanaz a lethargia uralkodik most is, mint az előző héten, mint hogy különösen az utóbbi forgalomban magas áraink minden tranzakciót lehetetlenné tesznek. A malmaink régibb eladásából származó előjegyzések már színtelen fogytán vannak s így nemskára ahhoz a ponthoz érünk el, a hol a forgalom folytonossága teljesen megszakad. Megemlítésre méltó csupán az, hogy az itteni malmok némelyike jelentékeny mennyiségű finom és kenyérszíték felvételére képeseknek mutatkoznak s így legalább a másodékek szabaduhított olcsó árakon nagy készleteitől.

Takarányfélékben, egy német korpakereskedő jelenléte következtében, a mi főképp határidő-áru iránt érdeklődött, nagy forgalom volt. Finom kész korpa után is jobb kereslet volt.

Mai átlagos jegyzéseink a következők:

sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
17.—	16.70	16.40	16.—	15.60	15.20	14.80	14.30	13.90	
	8½	8¾	9	F	G				
	13.10	11.40	8.60	5.40	5.—				

London, május 23. Az utóbbi héten 410,541 col. liszt érkezett az előző héti 412,484 cwt. ellenében. Az atlantiki kikötőktől Nagy-Britanniába szállítottak 77,000 bushel; ebből ment 28,000 bushel Londonba, 28,000 Liverpoolba, 11,000 Glasgowba, 10,000 a Bristol-csatornába, az előző héti összes 113,000 bushel ellenében. A kontinensre az utóbbi héten 4000 bushel, az előző héten 9000 bushel szállítottak. A lisztárak úgy az itteni, mint a többi angol piacokon, a csekély fizet daczára, fenntartották magukat. A budapesti malmok újabb (?) áremelésre következtében a velük való üzletkötés szinte lehetetlenné vált, de azért az utóbbi héten mégis szállítottak 19,000 zsák magyar lisztet Fiumén át Liverpoolba.

Magyar malmok liszt-árjegyzései.

Kelté Datum	Dann Grise	Liszt — Mehl														Korpa Kleie		
																A	B	G
		A	B	0	1	2	3	4	5	6	7	8	8½	9	9 F	G		
Első budapesti gőzmalmi részvénytársaság Erste Ofen-Pester Dampfmühl-Actien-Gesellsch.	1891. maj. 27.	17.50	17.50	17.—	16.70	16.40	16.10	15.80	15.40	14.80	14.20	13.60	12.00	11.40	9	5.40	4.80	
Erzsébet gőzmalmi társaság Elisabeth-Dampfmühl-Gesellschaft Budapest	1891. maj. 11.	18.50	18.50	18.—	17.70	17.40	17.10	16.60	16.10	15.20	14.60	14.10	13.60	11.60	9.50	5.60	5.10	
Lujza gőzmalmi részvénytársaság Budapest Louisen Dampfmühl Actien-Gesellschaft Bpest	1891. maj. 12.	18.—	18.—	17.50	17.20	16.90	16.60	16.20	15.70	15.10	14.40	13.80	13.—	11.70	9.40	5.40	5.—	

Egér- és patkányfogók

20—30 darab egert, vagy patkányt lehet vele befogni a nélkül, hogy esetről esetre beállítani kellene. Egerek számára 20 cm. h. 14 cm. sz. 2 ft. Patkányok sz. 55 cm. h. 20 cm. sz. 3 ft. 75 sz.

Kérjük a megrendeléseket mindig beküldeni, mert sor szerint tessék elintézni.

Maschinenfabrik FRANZ SCHÖN N.

WIEN, IV. Allegasse 12.

MARKTBERICHTE.

Budapest, 30. Mai. (Kálnoky és Simon.) In unserem vorwöchentlichen Bericht haben wir die ungünstige Lage unseres Mehlmarktes nach jeder Richtung hin beschrieben und sind leider ausser Stande, von der abgelaufenen Woche ein freundlicheres Bild bieten zu können; es herrscht dieselbe lethargische sowohl als die Absatzverhältnisse des Inlandes, als auch was die Exportverhältnisse betrifft, da wir namentlich im letzteren Verkehr ausser jeden Rendiments sind. Die aus früheren Verkäufen datirenden Vormerken bei unseren Mühlen gehen auch bereits zur Neige und so werden wir in Kürze auf jenem Punkt angelangt sein, wo die Continuität des Verkehrs totalen Abbruch erleidet. Erwähnenswerth ist blos, dass sich einzelne hiesige Mühlen für nicht unbedeutende Quantitäten Fein- und Brodmehle aufnahmefähig erwiesen und so namentlich die zweite Hand bei billigen Preisen ihrer abundanten Vorräthe sich entledigen konnte. In Futtermitteln hatten wir in Folge Anwesenheit eines bekannten deutschen Kleinhändlers, der namentlich für Terminware Interesse zeigte, sehr grosse Umsätze. Auch prompte Feinkleie erreichte sich etwas besserer Nachfrage.

Wir notiren heute durchschnittlich:

Nr.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
17.—	16.70	16.40	16.—	15.60	15.20	14.80	14.30	13.90	
	8½	8¾	9	F	G				
	13.10	11.40	8.60	5.40	5.—				

London, 23. Mai. Die Mehlzufuhren der letzten Woche umfassten 410,541 Cwt. in der Woche. Die Verschiffungen von den atlantischen Häfen nach Großbritannien beliefen sich auf 77,000 Bbls.; hiervon 28,000 für London, 28,000 für Liverpool, 11,000 für Glasgow, 10,000 für Bristol Canal, gegen insgesamt 113,000 Bbls. in der Woche vorher. Nach dem Continente wurden 4000 Bbls. gegen 9000 in der Vorwoche verschifft. Sowohl hier wie an den anderen Hauptmärkten Englands haben sich die Mehlpreise bei geringem Geschäftse behauptet. Die neuerdings von den Budapestester Mühlen erhöhten (?) Preise machen das Geschäft in dieser Provinz fast unmöglich, inmerhin wurden letzte Woche 19,000 Sack ungarisches Mehl via Fiume nach Liverpool expedirt.

Mehl-Preisnotirungen ungarischer Mühlen.

EPILEPSIE

(Fallsucht),

Krampf- und Nervenleiden

heilt ohne Berufsstörung selbst in den veraltetsten Fällen

gewöhnlich in drei Tagen, auch brieflich

gestützt auf mehr als 25jährige Erfolge — ohne Rück-

fall bei heute, 20 Ft. Porto beifügen.

D. MAHLER, Specialist,

Nymwegon b. Cleve.

GUTJAHR & MÜLLER

BUDAPEST

Malomépítészeti gépgyár és vasöntöde.

Reconstruálnak és építenek mindenféle malmokat, a vllághires magy. rendszer szerint, úgy mint magas, félmagas és síma örlésre, készítenek mindenféle malomberendezési gépeket, hajtógépeket, úgymint: gőzgépeket, vízikerekeket, turbinákat, transzmissiókat, továbbá: trieuróket és gázmotorokat.

Arjegyzékeket bérmentve küldenek. *Tervezzel és költségetekkel kívánatra szolgálnak.*

Mühlenbau-Maschinenfabrik und Eisengiesserei.

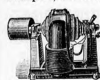
Reconstruiren und bauen Kunstmühlen für Hoch- (Griesmüllerei) nach berühmtem ungarischen System. Halbhoch u. Flachmüllerei; fabriciren allerlei Müllermaschinen, Dampfmaschinen, Wasserräder, Transmissions-Anlagen, ferner Gasmotoren und Trieure.

Cataloge versenden franco. *Pläne und Kostenvoranschläge auf Wunsch.*

Erste oest.-ung. Fabrik für elektrische Beleuchtung u. Kraftübertragung

B. EGGER & Co

Budapest, VII. Huszár-gasse 7. — Wien, V. Griesgasse 36.

Elektr. Beleuchtungs-Installation. — Glüh-Lampen. — Beleuchtungskörper. — Telefon-Einrichtungen.

1. Ausschl. Fabricationsrecht der „Berliner Universal Transmitter“. Feuertelegraf. Wächtercontrolle. Haustelegraf. Projekte u. Kostenvoranschläge prompt u. gratis.

Erste Oesterr. u. k. Landesb.

Seiden-Mühlengaze-Fabrik

von **ANT. WIESENBURG & SÖHNE**

Wien, VII. Bez., Zieglergasse Nr. 19.

Für Cylinder u. Schlagbeutel.

Qualität wie das beste Schweizer Fabrikat.

Preise billiger.

 Preisblätter und Musterkarten franco.

REDLICH, OHRENSTEIN & SPITZER

Budapest, Academiegasse 9.

Beoosin, Post Peterwardein.

Fabrik für Mühlesteine aus serbischem Süssquarz. empfehlen ihre Mühlesteine, die auf der Land- und Forstwirtschaftlichen Ausstellung in Wien 1890 mit der höchsten Auszeichnung, dem Ehrendiplome prämiirt wurden, sowohl für Fein- als auch für Hartmüllerei. Gefällige Anfragen entweder direct, oder bei der General-Vertretung für Ungarn, der Firma **Geltner & Rausch in Budapest.**

PATENTE erwirken in allen Staaten

LUDWIG v. BENEDEK & Co.

Patent-Bureau BUDAPEST, Museum-körut Nr. 10.

Mittelt Circular-Erlasses Z. 23324/86 des k. u. ung. Handelsministeriums dem Vertrauen der Erfinder empfohlen. Jährlich über 500 Patent-Erwirkungen.

 NEUE

Aspir-Molton

sowie Filtrtuche jeder Qualität
Fabrik Adolf Keiler
Berlin N. 24

London.

Ein erfahrener Agent mit besten Referenzen sucht für London die *Vertretung* einer leistungs-fähigen Mehlmühle und erbitet gef. Offerten unter H 2871 durch **Rudolf Mosse, Leipzig.**

Malomköveket

szállít leg-
olesobb
jártatás
mellett
fogja a fő-
fizetés
nélkül

Trapp József

malomkö-gyára.

PILSEN—BUDAPEST, Bajza-uteza 1. sz.

Mühlsteine

liefert
billigt
unter
Garantie
ohne
Anzahlung

Josef Trapp

Mühlsteinfabrik,

PILSEN—BUDAPEST, Bajzagasse Nr. 1.

